

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ
(ΟΔΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ ΑΠΟ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΕΩΣ ΓΟΥΝΑΡΗ)

Σπουδαστές :

Ιουλία Α. Χατζηχριστοδούλου

Μαρία Π. Βερναρδάκη

Επιβλέπων Καθηγητής :

Ιωάννης Παναγόπουλος

Καθηγητής Τ.Ε.Ι.

ΠΑΤΡΑ 2001

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Η αναγνώριση στον άνθρωπο πηγάζει μέσα από προσπάθεια ζωής που απαιτεί κόπο, χρόνο, αφοσίωση, συνεργασία και πίστη. Η μελέτη αποτελεί το επίτευγμα μιας σημαντικής χρονικής περιόδου της ζωής μας. Η ολοκλήρωση της δε, αποτελεί το τέλος της εκπαίδευσης μας ως Οργανωτικά και Διοικητικά Στελέχη Επιχειρήσεων και την αρχή μιας πρόκλησης ζωής.

Τιμούμε από καρδιάς τους γονείς μας. Ευχαριστούμε τον κύριο Ιωάννη Παναγόπουλο, για την στήριξη και τις κατευθύνσεις του. Ευχαριστούμε όλους τους καταστηματάρχες που μας βοήθησαν στην συγκέντρωση πολύτιμων πληροφοριών, για την εξέλιξη αυτής της εργασίας. Ευχαριστούμε τέλος τον αγαπητό μας φίλο, Βλάχο Μαρίνο, για την ηθική υποστήριξη και τις ουσιαστικές βοηθητικές παρεμβάσεις του.

Η πορεία μας μέχρι εδώ μας έκανε να κατανοήσουμε το εξής: το βάρος που σηκώνεις με αισιοδοξία γίνεται ελαφρύτερο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η πρόοδος ενός τόπου εξαρτάται από το εμπόριο αφού επηρεάζει την οικονομία και τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων του τόπου αυτού. Στην προσπάθεια μας να διαπιστώσουμε κατά πόσο τα εμπόριο επιδρά στην ζωή των κατοίκων της Πάτρας, αναζητήσαμε κάποια σχετικά στοιχεία.

Αντικείμενο της πτυχιακής αυτής εργασίας, αποτελεί η χωροταξική καταγραφή για την ταξινόμηση και αξιολόγηση με διάφορα κριτήρια, των εμπορικών καταστημάτων που βρίσκονται στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη στην Κάτω Πόλη των Πατρών (Βλέπε Χάρτη που ακολουθεί). Λέγοντας χωροταξική καταγραφή εννοούμε την παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης των εμπορικών επιχειρήσεων στον δρόμο της υπό-εξέταση περιοχής.

Ιστορικά, η οδός Ρήγα Φεραίου (που σήμερα είναι κεντρική αρτηρία με μεγάλη εμπορική κίνηση) πήρε το όνομα της από τον Ρήγα Φεραίο ή Βελεστίλη ο οποίος γεννήθηκε στο Βελεστίνο της Θεσσαλίας το 1757. Είναι γνωστή η εθνική και συγγραφική του δραστηριότητα. Τα σχέδιά του για εξέγερση και τα επαναστατικά του φυλλάδια έγιναν γνωστά στους Τούρκους. Οι Αυστριακοί τον συνέλαβαν και τον παρέδωσαν στους Τούρκους, από τους οποίους και θανατώθηκε το 1798. "Ρήγας Φεραίος" ήταν και το φιλολογικό περιοδικό, που εκδιδόταν στην Πάτρα από το 1903 έως το 1916.

Σκοπός της έρευνας αυτής, ήταν να προκύψουν συμπεράσματα από τη μελέτη της εξέλιξης της εμπορικής δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στην υπό-εξέταση περιοχή από το παρελθόν μέχρι και σήμερα. Δηλαδή αυτή η έρευνα γίνεται έτσι ώστε, να μπορέσει ο κάθε αναγνώστης να διαμορφώσει μια εικόνα της περιοχής που εξετάζουμε, δηλαδή το σύνολο των καταστημάτων που εμφανίζονται στο συγκεκριμένο τμήμα της Πάτρας. Κατεπέκταση ο αναγνώστης θα αναπτύξει μία άλλη άποψη για το αντικείμενο δραστηριότητας αυτών των εμπορικών καταστημάτων και επομένως γενικότερα για το εμπόριο της περιοχής.

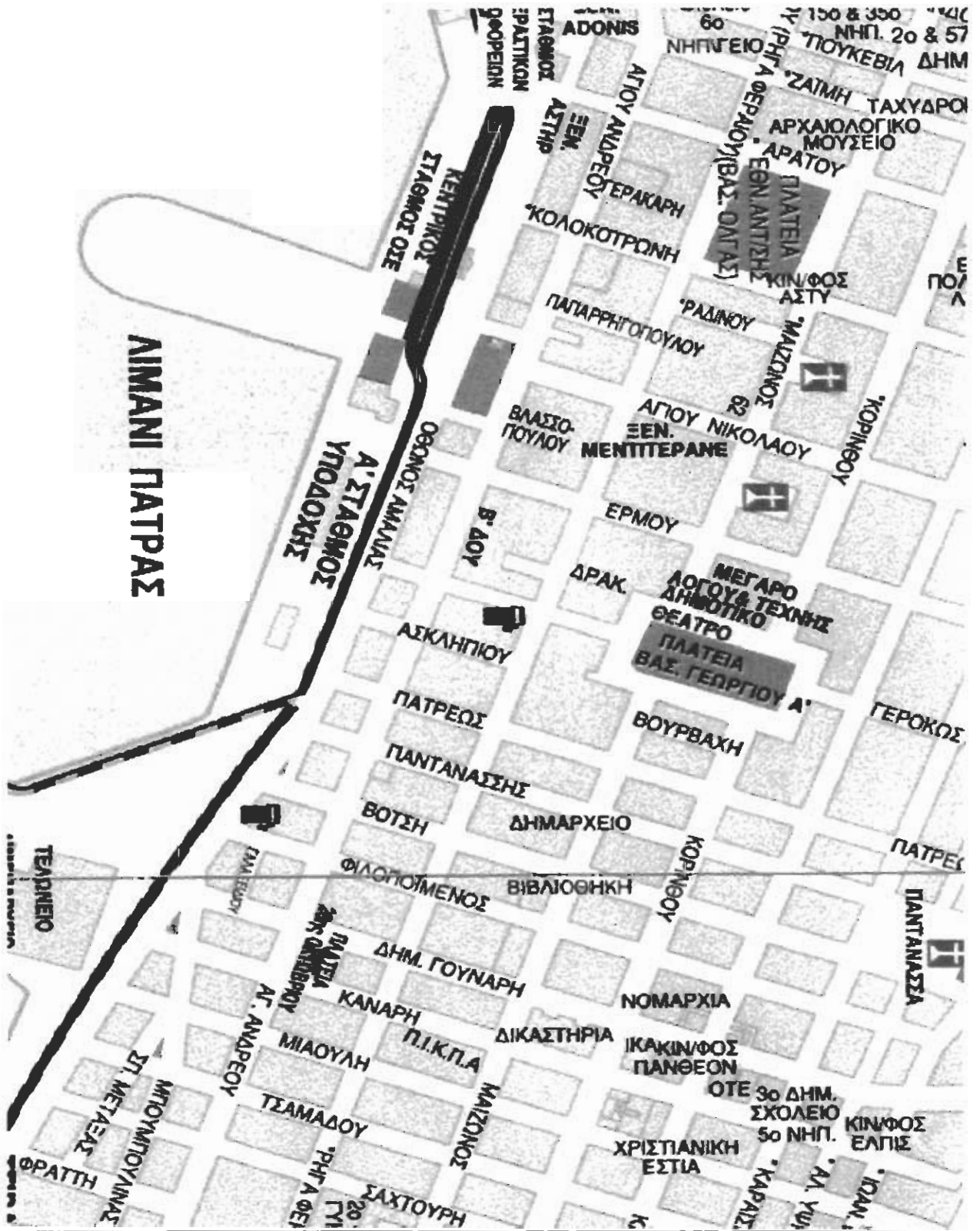
Για να συγκεντρώσουμε κάποια χρήσιμα στοιχεία από την έρευνα μας, μοιράσαμε από ένα ερωτηματολόγιο που φτιάξαμε, στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής. Τα ερωτήματα που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο ήταν πολύ σημαντικά για την έρευνα μας, αφού το μεγαλύτερο μέρος της πτυχιακής εργασίας καλύπτεται από αυτά.

Στο ερωτηματολόγιο, που μοιράσαμε στα 122 καταστήματα, ανταποκρίθηκαν και απάντησαν οι ιδιοκτήτες 92 καταστημάτων, δηλαδή ένα ποσοστό 72%. Γενικά η συνεργασία με τους περισσότερους καταστηματάρχες δεν ήταν εύκολη, υπήρχαν όμως και ορισμένοι που μας βοήθησαν με ευχαρίστηση και έδειξαν ενδιαφέρον για την έρευνα μας.

Από την έρευνα στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη, καταγράψαμε στο σύνολο 140 καταστήματα. Από το σύνολο των 140 καταστημάτων οι 11 είναι κενοί χώροι, δηλαδή ένα ποσοστό περίπου 8%. Επίσης υπάρχουν 1 Τράπεζα, 1 ξενοδοχείο, 1 φροντιστήριο, το Επιμελητήριο Αχαΐας, 1 πληροφοριακό γραφείο, 1 ιδιωτικό μαιευτήριο και 1 κομμωτήριο τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο άμεσου ενδιαφέροντος μας. Επομένως, συνολικά εξετάστηκαν 122 εμπορικά καταστήματα.

Ολοκληρώνοντας, από την επεξεργασία και την ανάλυση των στοιχείων που προκύπτουν από την έρευνα αυτή και λαμβάνοντας υπόψη και τις συνεντεύξεις των καταστηματάρχων, μας δίνεται η δυνατότητα να εκφράσουμε απόψεις και για την μελλοντική εξέλιξη της αγοράς στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνης έως την Γούναρη που είναι σήμερα μια κεντρική αρτηρία με μεγάλη εμπορική κίνηση. Μελετώντας δηλαδή, την εμπορική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής που εξετάζουμε, μπορούμε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα οικονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Άλλωστε όλοι γνωρίζουμε ότι η οικονομική και εμπορική ανάπτυξη μιας πόλης αποτελεί την βάση για την κοινωνική εξέλιξη και ευημερία των κατοίκων της πόλης αυτής.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟ-ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ.....	I
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	II
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ</u>	
ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
1.1. Εισαγωγή.....	1
1.2. Ιστορική Αναδρομή της Πόλεως των Πατρών.....	2
1.3. Το Σχέδιο Πόλεως των Πατρών.....	4
1.4. Αλλοιώσεις του Σχεδίου Βούλγαρη.....	8
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ</u>	
<u>ΜΕΡΟΣ Α</u>	
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ	
2.1. Χωροταξική Καταγραφή των Καταστημάτων της Οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη.....	10
<u>ΜΕΡΟΣ Β</u>	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	
2.2. Εισαγωγή.....	18
2.3. Πίνακας με κριτήριο την Μόρφωση του Ιδιοκτήτη.....	21
2.3.1. Εισαγωγή.....	21
2.3.2. Επίπεδο Μόρφωσης των Ιδιοκτητών.....	22
2.4. Πίνακας με κριτήριο την Καταγωγή του Ιδιοκτήτη.....	25
2.4.1 Εισαγωγή.....	25
2.4.2. Καταγωγή Ιδιοκτήτη.....	26

2.5. Πίνακας με κριτήριο τον Χρόνο και τον Λόγο που Ήρθανε στην Πάτρα οι Ιδιοκτήτες που Κατάγονται Από Άλλα Μέρη Εκτός Πάτρας.....	30
2.5.1. Εισαγωγή.....	30
2.5.2. Πότε Ήρθατε στην Πάτρα και Για Ποιο Λόγο	31
2.6. Πίνακας με κριτήριο το Προηγούμενο Επάγγελμα του Ιδιοκτήτη.....	34
2.6.1. Εισαγωγή.....	34
2.6.2. Προηγούμενο Επάγγελμα των Ιδιοκτητών.....	35
2.7. Πίνακας με κριτήριο το Επάγγελμα Πατρός.....	38
2.7.1. Εισαγωγή.....	38
2.7.2. Επάγγελμα Πατρός.....	39
2.8. Πίνακας με κριτήριο την Νομική Μορφή της Επιχείρησης.....	42
2.8.1. Εισαγωγή.....	42
2.8.2. Νομική Μορφή της Επιχείρησης.....	43
2.9. Πίνακας με κριτήριο το Αντικείμενο Δραστηριότητας.....	46
2.9.1. Εισαγωγή.....	46
2.9.2. Αντικείμενο Δραστηριότητας.....	47
2.10. Πίνακας με κριτήριο την Επιλογή της Δραστηριότητας.....	52
2.10.1 Εισαγωγή.....	52
2.10.2. Λόγοι Επιλογής της Εμπορικής Δραστηριότητας.....	53
2.11. Πίνακας με κριτήριο τους Τρόπους Στέγασης της Επιχείρησης.....	56
2.11.1. Εισαγωγή.....	56
2.11.2. Τρόποι Στέγασης της Επιχείρησης.....	57
2.12. Πίνακας με κριτήριο την Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας του Καταστήματος.....	59
2.12.1. Εισαγωγή.....	59
2.12.2. Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας του Καταστήματος.....	60
2.13. Πίνακας με κριτήριο τα Προηγούμενα Αντικείμενα Δραστηριότητας.....	63
2.13.1. Εισαγωγή.....	63
2.13.2. Παλαιότερα Αντικείμενα Δραστηριότητας.....	64
2.13.3. Σύγκριση Αντικειμένων Δραστηριότητας Μεταξύ Σημερινών	67

και Παλαιότερων Καταστημάτων.....	
2.14. Πίνακες με κριτήριο τους Υπάλληλους που Απασχολούνται	
Α) Όλο τον Χρόνο Β) Σε Περίοδο Αυξημένης Δραστηριότητας.....	70
2.14.1. Εισαγωγή.....	70
2.14.2. Ο Αριθμός των Υπαλλήλων που Απασχολούνται	
(α) Όλο τον Χρόνο	
(β) Σε Περίοδο Αυξημένης Εμπορικής Δραστηριότητας.....	71
2.15. Πίνακας με κριτήριο την χρήση	74
α) Leasing β) Franchising.....	
2.15.1. Εισαγωγή.....	74
2.15.2. Χρήση του Leasing και του Franchising.....	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

3.1. Εισαγωγή.....	78
3.2. Συνεντεύξεις από Καταστηματάρχες.....	79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

4.1. Συμπεράσματα.....	85
4.2. Ανακεφαλαίωση.....	89

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

A Ερωματολογία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.1. Εισαγωγή

Σ' αυτό το κεφάλαιο κάνουμε μια σύντομη ιστορική αναδρομή της πόλεως των Πατρών. Αρχικά αναφέρονται οι διάφοροι λαοί που κατοίκησαν κατά καιρούς στην Πάτρα, με τελευταίους τους Αχαιούς οι οποίοι συνένωσαν τους τρεις βασικούς οικισμούς. Ακολούθως, αναφέρονται οι διάφοροι κατακτητές της πόλης. Τέλος, γίνεται μια γενική αναφορά για την κοινωνική, οικονομική και εμπορική ανάπτυξη της Πάτρας, μετά την απελευθέρωση της από τους Τούρκους.

Στην συνέχεια θεωρήσαμε χρήσιμο να παραθέσουμε το σχέδιο πόλεως του Στ. Βούλγαρη, ο οποίος πήρε εντολή από τον Κυβερνήτη Καποδίστρια στις 29/10/1828 για την σύνταξη του σχεδίου πόλεως των Πατρών. Η οικοδόμηση της κάτω πόλης, μέρος της οποίας αποτελεί και ο δρόμος της Ρήγα Φεραίου, άρχισε το 1828. Από το σχέδιο αυτό συμπεραίνουμε ότι ο δρόμος που εξετάζουμε αποτελεί τμήμα των πιο παλιών δρόμων της Πάτρας.

1.2. Ιστορική Αναδρομή της Πόλεως των Πατρών

Στην περιοχή των Πατρών κατοικούσαν αρχικά Πελασγοί σε πολλούς οικισμούς. Στην συνέχεια κατοίκησαν Ίωνες και τέλος Αχαιοί, οι οποίοι συνένωσαν τους τρεις βασικούς οικισμούς, Αρόη, Άνθεια και Μεσάτιδα, σε μια πόλη, η οποία από το 1082 π.Χ φέρει το όνομα του Πατρέως.

Κατά τους ιστορικούς χρόνους η Πάτρα ήταν μια αξιόλογη πόλη με εμπορική κίνηση και ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις. Υπήρξε σύμμαχος των Αθηναίων κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ίδρυση της Αχαϊκής Συμπολιτείας αργότερα.

Η πόλη υποβαθμίστηκε κατά τους Ρωμαϊκούς χρόνους, την παρακμή της όμως διαδέχτηκε μια ταχύτατη ανάπτυξη, η οποία οφείλεται στο ενδιαφέρον του αυτοκράτορα Αυγούστου. Προνομιακή μεταχείριση είχε η Πάτρα το 67 μ.Χ. από το Νέρωνα, οπότε παρουσίασε μεγάλη εμπορική και βιομηχανική δραστηριότητα και εξωραϊστική με θαυμάσια οικοδομήματα, τα οποία περιγράφει ο Πausανίας στα "Αχαϊκά" του.

Κατά τους πρώτους Χριστιανικούς χρόνους ιδρύθηκε στην Πάτρα η πρώτη χριστιανική εκκλησία από τον Απόστολο Ανδρέα.

Κατά τη Φραγκοκρατία υπέστη πολλές καταστροφές από βαρβάρους επιδρομείς, πάντα όμως μετά από κάθε λεηλασία, ανακτούσε την εμπορική και βιοτεχνική της ακμή, χάρη στη θέση της και το λιμάνι της. Μεταξουργεία, ταπητουργεία, εργοστάσια κατασκευής υφασμάτων, πορφυροβαφής, την καθιέρωσαν ως βιομηχανική πόλη πριν από το 1000 μ.Χ..

Το 1205 ο Γ. Βιλεαρδουινός και ο Γ. Σαμπλίτης κατέλαβαν την Πάτρα και την κατέστησαν ορμητήριό τους.

Όταν συστήθηκε το Πριγκιπάτο της Αχαΐας, η Πάτρα αποτέλεσε τη Βαρωνία της Αχαΐας, που δόθηκε στον Γουλιέλμο Αλεμάν.

Το 1429 έγινε πανηγυρική είσοδος στην Πάτρα του Κ. Παλαιολόγου, που ήταν δεσπότης του Μυστρά. Αργότερα έγινε έδρα του δεσποτάτου του Θ. Παλαιολόγου, αδελφού του Κωνσταντίνου.

Το 1447 κατέλαβαν την πόλη οι Τούρκοι, παρά την ηρωική αντίσταση των κατοίκων. Ο Θ. Παλαιολόγος έφυγε για την Δύση παίρνοντας μαζί του την κάρα του Αγίου Ανδρέου, την οποία πρόσφερε στον Πάπα. Αργότερα ανακατέλαβε την Πάτρα με την βοήθεια του Πάπα, αλλά τελικά η πόλη έπεσε στα χέρια του Μωάμεθ το 1460.

Από το 1687 έως το 1715 η Πάτρα ήταν στα χέρια των Βενετών υπό τον Μοροζίνη.

Τον Απρίλιο του 1769 εισέβαλαν οι Τουρκαλβανοί, οι οποίοι κατέκαυσαν την πόλη και έσφαξαν σχεδόν όλους τους κατοίκους.

Πριν από την επανάσταση η Πάτρα ξαναγεννήθηκε. Είχε πληθυσμό 15.000 κατοίκους και ανασυγκρότησε το εμπόριο και τα βιοτεχνικά της εργαστήρια.

Μετά την απελευθέρωση ανοικοδομείται η σημερινή πόλη και το 1828 ο Καποδίστριας αναθέτει στον Στ. Βούλγαρη το σχέδιο πόλεως, που ολοκληρώθηκε το 1829. Η πόλη χωρίζεται σε Κάτω και Άνω Πόλη και αξιοποιείται το λιμάνι. Η Πάτρα τότε είχε 4.000 κατοίκους. Μέχρι το 1864 η οικονομική ζωή της πόλης είναι απόλυτα συνδεδεμένη με την καλλιέργεια και το εμπόριο της σταφίδας, της οποίας αποτελεί το πρώτο κέντρο εξαγωγής. Έμποροι και κτηματίες αποτελούν την άρχουσα τάξη και κτίζονται τα πρώτα νεοκλασικά κτίρια.

Το 1841 οι πέντε δήμοι της επαρχίας Πατρών συγχωνεύονται σε ένα, το Δήμο Πατρών, με πληθυσμό 11.000 κατοίκους. Το πρώτο εργοστάσιο ιδρύθηκε το 1840 και ήταν ένα νεροκίνητο κλωστήριο, ενώ το 1857 λειτούργησαν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες, οι οποίες έδωσαν εργασία σε χιλιάδες εργάτες και συνέβαλαν στην οικονομική άνθηση της περιοχής. Το 1881 άρχισε η κατασκευή του σύγχρονου λιμανιού, και το πρώτο ατμόπλοιο που κατέπλευσε ήταν το "Ιθάκη".

Η σημερινή πόλη αποτελεί την τέταρτη σε πληθυσμό πόλη της Ελλάδας, με μεγάλη εμπορική και βιομηχανική ανάπτυξη και αξιόλογη πολιτιστική δραστηριότητα. Με το σύγχρονο λιμάνι της αποτελεί την πύλη διακίνησης ανθρώπων και αγαθών προς την Δύση. Η οικονομική ωστόσο άνθηση ανακόπηκε τα τελευταία χρόνια με το κλείσιμο αρκετών εργοστασίων και επιχειρήσεων της περιοχής, που οδήγησε σε άνοδο της ανεργίας.

1.3. Το Σχέδιο Πόλεως των Πατρών

Ο Σταμάτιος Βούλγαρης παίρνει εντολή από τον Κυβερνήτη Καποδίστρια στις 29.10.1828 για την σύνταξη του πολεοδομικού σχεδίου της Πάτρας.

Στην Πάτρα εκδηλώνεται πολύ νωρίς η επέμβαση του Κράτους στο αστικό τοπίο με συγκεκριμένους στόχους:

A) Ο Βούλγαρης σχεδιάζει μια καινούρια πόλη στη θέση της πεδιάδος κατά μήκος της ακτής κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στον οικονομικό ρόλο που καλείται αυτή να παίζει ως χώρος ανοικτών ανταλλαγών προς το εξωτερικό.

B) Αντιμετωπίζει την πόλη ως χώρο αποκλειστικά για κατοικία και πάνω στα ερείπια της, που φανέρωναν μια πόλη άτακτα οικοδομημένη, σχεδιάζει μια καινούρια.

Η οικοδόμηση της Κάτω Πόλεως άρχισε το 1828 αλλά το πρόβλημα των αποζημιώσεων επιβράδυνε τους ρυθμούς της. Το τμήμα της Κάτω Πόλεως που οικοδομείται πρώτο είναι αυτό που βρίσκεται δεξιά και αριστερά της ιδεατής γραμμής που ενώνει την πλατεία Καποδίστριου με το λιμάνι. Όλα τα οικόπεδα που εκποιήθηκαν ως το 1847 βρίσκονται στο τμήμα αυτό. Η θέση του σε σχέση με το λιμάνι, την αγορά και την Άνω Πόλη ευνοούν την συγκέντρωση πληθυσμού. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η σχεδιοποίηση της πόλης να συμβάλει στην:

A) Διαφορετική αντιμετώπιση της γης ως εμπορεύσιμου είδους: στο εξής η τιμή της γης διαμορφώνεται όχι από την θέση της σε σχέση με το σχέδιο αν δηλαδή είναι μέσα ή έξω από αυτό, αλλά και από την επένδυση που έχει γίνει πάνω σε αυτή.

B) Στην διαφορετική αντιμετώπιση του ιδιωτικού κτιρίου που στο εξής δεν χρησιμοποιείται αποκλειστικά για κατοικία αλλά και για επαγγελματική στέγη.

Η πόλη αρχίζει σιγά-σιγά να μετατρέπεται σε κέντρο επιχειρήσεων της Δυτικής Ελλάδος. Η αγορά της Πάτρας δέχεται και διαθέτει όχι μόνο τα αγροτικά προϊόντα της ενδοχώρας αλλά και τα εισαγόμενα βιομηχανικά είδη και αποικιακά προϊόντα αφού στο λιμάνι της συγκλίνουν όλες οι εισαγωγές του δυτικού ελληνικού χώρου. Έτσι η αγορά της Πάτρας παρουσιάζει μεγάλη κινητικότητα αγαθών.

Ο Καποδίστριας έδειξε σοβαρό ενδιαφέρον για να δημιουργηθεί έκτος των άλλων, ένα εμποροβιομηχανικό κέντρο στην Πάτρα. Για αυτό έδωσε γενναία

επιχορήγηση για την οικοδόμηση της δημόσιας αγοράς των Πατρών και αυτό γιατί οι ανάγκες αυξάνονταν και γίνονταν περισσότερο επιτακτικές όσο η πόλη γινόταν πολυπληθέστερη.

Εκτελώντας σχετική εντολή του Κυβερνήτη επιλέχθηκε για την οικοδόμηση της αγοράς τόπος κατάλληλος στο κέντρο της πόλης.

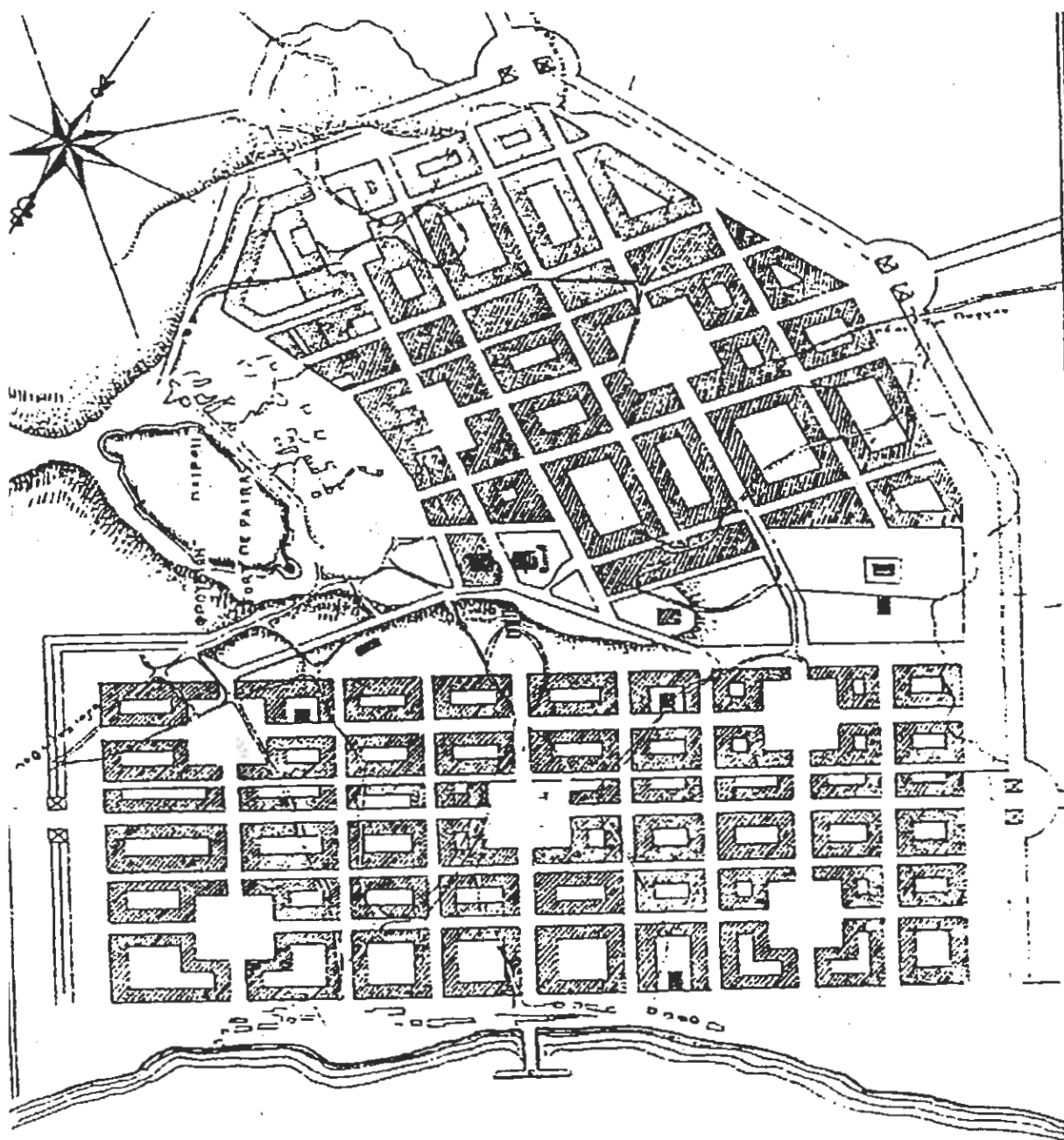
Το σχέδιο του 1829 ο Βούλγαρης προέβλεπε δύο χώρους αγορών. Τον ένα τον προόριζε για αγορά δημητριακών στη βορειοδυτική πλευρά της Κάτω Πόλης και τον άλλον για αγορά ζώων στο βορειοανατολικό άκρο της Άνω Πόλης. Μέσα στις προθέσεις του φαίνεται ότι ήταν η δημιουργία κέντρων οικονομικής δραστηριότητας και στα δυο τμήματα της πόλης που το ένα θα συμπλήρωνε το άλλο και τα δύο θα λειτουργούσαν σε συνδυασμό με το τρίτο κέντρο της οικονομικής ζωής της πόλης που ήταν το λιμάνι.

Το σχέδιο αυτό δεν υλοποιήθηκε ποτέ και αυτό γιατί τα δύο τμήματα της πόλης ήταν σαφώς χωρισμένα από γεωφυσική άποψη. Αυτή η διάκριση ήταν περισσότερο αισθητή από την ύπαρξη οποιουδήποτε δρόμου που συνενώνει την Άνω και Κάτω Πόλη. Αυτό υπήρξε σοβαρό εμπόδιο για τις κάθε είδους μεταφορές από το ένα τμήμα της πόλης στο άλλο. Η Άνω Πόλη προϋπήρχε του σχεδίου και έτσι οι Πατρινοί ξαναγύρισαν στο χώρο που παραδοσιακά χρησιμοποιούσαν σαν αγορά, το Τάσι ,που κόβει την Άνω Πόλη κατακόρυφα και οδηγεί προς την αγροτική ενδοχώρα. Η κατάσταση αυτή όπως ήταν φυσικό, οδήγησε στην δημιουργία δύο αυτοτελών αγορών σε κάθε τμήμα της πόλης.

Συμπερασματικά τα δυο τμήματα, Άνω και Κάτω πόλη, παρουσιάζουν την ίδια πολεοδομική λύση. Ορθογώνια τεμνόμενοι δρόμοι, συμμετρικά τοποθετημένες πλατειές. Μια σύνθεση καθαρά γεωμετρική, η οποία όμως δεν αφήνει τελικά την εντύπωση αυστηρής και ανελαστικής γεωμετρικής μονοτονίας από το γεγονός ότι τα δυο τμήματα ξεχωρίζουν από μια ευδιάκριτη ζώνη πράσινου, τα οποία δεν είναι παράλληλα μεταξύ τους αλλά τέμνονται υπό γωνία. Αυτά τα δυο υπό γωνία σκέλη του σχεδίου που αγκαλιάζουν με αυτό τον τρόπο το Φρούριο, το οποίο αναδεικνύεται έτσι σαν σημαντικό πολεοδομικό στοιχείο ενσωματωμένο στον οργανισμό της Πόλεως μετατρέπουν την ανελαστική αναγεννησιακή πολεοδομική ρυθμολογία σε μια

ευάρεστη και ευρηματική πολεοδομική σύνθεση. Κατά μήκος της παραλιακής ζώνης ο Βούλγαρης προτείνει μια δεντροστοιχία περίπατου για την δημιουργία της οποίας προσφέρει την αμοιβή του, προκείμενου η Πάτρα να είναι όμορφη και από την θάλασσα.

Καταλήγοντας, διαπιστώνουμε ότι στο σχέδιο έχουν ληφθεί όλοι οι παράγοντες που διέπουν μια τέτοια εργασία: η μορφή του εδάφους, οι κυκλοφοριακές συνδέσεις με τη ευρύτετη περιοχή, η διαφαινόμενη εξέλιξη της πόλεως, η διαφύλαξη και ανάδειξη της αρχαιολογικής του υποστάσεως (Φρούριο, Ωδείο, Αμφιθέατρο, Υψηλά Αλώνια, λιμάνι) και τέλος οι αισθητικές φυγές του τόπου (Φρούριο-Παράλια).

Το πρώτο ρυμοτομικό σχέδιο της πόλεως Πατρών το οποίο με εντολή του Κυβερνήτη Καποδίστρια σχεδίασε ο Σταμάτης Βούλγαρης το 1829. Το σχέδιο αυτό μετά από πολλές μετατροπές αποτέλεσε την βάση του σημερινού, του οποίου η πολεοδομική διαμόρφωση συνεχώς επεκτείνεται.

1.4. Αλλοιώσεις του Σχεδίου Βούλγαρη

Το σχέδιο του Βούλγαρη αποτελεί μεν τη βάση του σημερινού πολεοδομικού σχεδίου, διαφέρει όμως κατά πολύ από το σημερινό. Οι επεμβάσεις και οι κατά καιρούς τροποποιήσεις αλλοίωσαν εντελώς τις θεμελιώδεις αρχές του. Η βασική κεντρική σύλληψη ως προς τα σημεία αναφοράς (Φρουρίου-Προκυμαία), δεν αναγνωρίστηκε ποτέ. Αυτό που στην ουσία διασώθηκε είναι ο προσανατολισμός των δυο τμημάτων (ή η γωνία υπό την οποία τέμνονται) και η αποδοχή αυτών των δυο τμημάτων. Οι επεμβάσεις όμως συνεχίστηκαν και οι αλλοιώσεις είναι τριών ειδών:

A) Μείωση πλατειών και ζωνών πράσινου

Στην Κάτω Πόλη οι πέντε πλατειές έγιναν δύο. Η Πλατεία Γεωργίου έγινε μεγαλύτερη, η δε Πλατεία Όλγας μετατέθηκε σε χώρο ολόκληρου οικοδομικού τετραγώνου. Η παραλιακή ζώνη, στην οποία ο Βούλγαρης σχεδίασε ένα γραμμικό άλσος, για το οποίο διέθεσε την αμοιβή του και το οποίο θα έκλεινε την πόλη από την πλευρά της θάλασσας οικοπεδοποιήθηκε. Αργότερα δε, θεωρήθηκε η ζώνη αυτή καλύτερη λύση για την διέλευση της σιδηροδρομικής γραμμής. Ζώνη πράσινου γύρω από το Φρούριο καταργείται και αυτή σιγά-σιγά. Τα σπίτια φτάνουν μέχρι σημείου να εφάπτονται με τα περιφερειακά τείχη αυτού. Υποβαθμίζεται έτσι η σημασία του Φρουρίου σαν αυτόνομου σημείου αναφοράς.

Η έλλειψη ευαισθησίας για την αρχαία κληρονομιά είναι χαρακτηριστική. Παρόλη την προτροπή του Βούλγαρη για σεβασμό των αρχαιοτήτων, η νέα Πάτρα χτίζεται κάτω από ασφυκτικό κλοιό των προβλημάτων μιας ολοσχερώς καταστραμμένης χώρας.

B) Η αλλαγή της πολεοδομικής μονάδας

Σήμερα, παρατηρείται η διάσπαση σε πολλές περιπτώσεις των αρχικών οικοδομικών τετράγωνων σε μικρότερα, η μετατροπή των εσωτερικών αυλών σε ενδιάμεσους δρόμους καθώς και η έγκριση καταλήψεως και οικοπεδοποιήσεως ακάλυπτων χώρων.

Γ) Στοές

Επιπλέον, παρατηρείται η κατάργηση των στοών. Ενοποίηση των περιοχών με τον διάφανο αυτό πεζόδρομο και το αισθητικό αποτέλεσμα από τον επαναλαμβανόμενο ρυθμό κιόνων και τόξων, μειώθηκε τόσο, ώστε να μην είναι πλέον ορατή η οργανική του σύνδεση με όλο το πολεοδομικό σύστημα.

Το σχέδιο, όπως τελικά διαμορφώθηκε και όπως ακόμα σήμερα εξακολουθεί να υπάρχει σαν πυρήνας της σημερινής πόλεως, το βρίσκουμε στα αρχεία του Δήμου Πατρών με χρονολογία 1858.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΡΟΣ Α

2.1. Χωροταξική Καταγραφή των Καταστημάτων της Οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη

Το πρώτο μέρος στο δεύτερο κεφάλαιο που ακολουθεί αφορά την χωροταξική καταγραφή, δηλαδή την παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης των εμπορικών καταστημάτων που βρίσκονται στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η χωροταξική καταγραφή αυτών των καταστημάτων πραγματοποιήθηκε στις αρχές του έτους 2001. Προκειμένου να γίνει πιο εύκολα κατανοητή η μελέτη της οδού που εξετάζουμε, κατεγράφησαν όλα τα καταστήματα και οι κενή χώροι που βρίσκονται στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη, σύμφωνα με την χωροταξική τους θέση όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα (βλέπε Πίνακα 1).

Ο πίνακας αυτός αναφέρει την επωνυμία των καταστημάτων καθώς και το αντικείμενο δραστηριότητας τους. Ο επόμενος πίνακας που ακολουθεί αμέσως μετά, (βλέπε Πίνακας 1α) είναι μια ακόμη χωροταξική καταγραφή των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής με την διαφορά ότι σ' αυτό τον πίνακα αναφέρεται το ονοματεπώνυμο των ιδιοκτητών των καταστημάτων. Οι ενδείξεις Α και Δ στις δύο ακραίες στήλες των πινάκων υποδηλώνουν την αριστερή (Α) και δεξιά (Δ) πλευρά της οδού Ρήγα Φεραίου βρισκόμενοι από το ύψος της Κολοκοτρώνη και συνεχίζοντας προς την Γούναρη. Η λέξη "ΑΡΙΘΜΟΣ" που αναγράφεται στο πάνω μέρος των πινάκων υποδηλώνουν τον αριθμό (οδό) του αντίστοιχου καταστήματος.

Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι, για την δημιουργία αυτών των πινάκων (Πίνακας 1 και Πίνακας 1α) μας βοήθησαν τα τρία ερωτήματα που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο. Τα ερωτήματα αυτά είναι: από το Μέρος Α του

ερωτηματολογίου το (1), που αναφέρεται στο ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη και από το Μέρος Β το (1), που αναφέρεται στην επωνυμία της επιχείρησης, το (2) που αναφέρεται στην οδό και τον αριθμό του καταστήματος και το (3) που αναφέρεται στον διακριτικό τίτλο της επιχείρησης.

Σκοπός αυτών των πινάκων είναι η παρουσίαση συγκεντρωτικά και σχηματικά των εμπορικών καταστημάτων της οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως και την Γούναρη. Οι πίνακες αυτοί συντελούν στο να διαμορφωθεί μια εικόνα της υπό-εξέταση περιοχής σύμφωνα πάντα με το θέμα της πτυχιακής μας εργασίας, δηλαδή τα καταστήματα και γενικότερα το εμπόριο.

Στη συνέχεια μετά από τους πίνακες αυτούς, παραθέτουμε ένα κενό ερωτηματολόγιο ούτως ώστε ο αναγνώστης να μπορέσει να καταλάβει την δομή των ερωτήσεων που απευθύναμε στους επιχειρηματίες, από τις οποίες προέκυψαν και οι αντίστοιχοι πίνακες, τα σχεδιαγράμματα και στο τέλος τα συμπεράσματα μας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Χωροταξική Καταγραφή των Καταστημάτων της Οδού Ρήγα Φεραίου

ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ						
A	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΜΑΓΑΖΙΩΝ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΜΑΓΑΖΙΩΝ	A
1	53	Hotel RANNIA (Ξενοδοχείο)		54	Παπαθεοδώρου (Υποδήμ.)	1
2	53	ΔΕΜΑΡΤΙΝΟΣ (Κοσμηματ.)		54	BUGATTI (Ενδύματα)	2
3	53	Double Trouble (Γυν. Ενδύμ.)		56	Pirouette (Ενδύματα)	3
4	55	ΛΟΙΖΟΣ (Γυν. Ενδύματα)		56	Συλλογή (Είδη διακόσμησης)	4
5	57	BETTY BARCLAY (Γυν. Ενδ.)		58	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΧΑΪΑΣ	5
6	57	MULTI (Καφετέρια)		60	DATA RC (Πληροφ. Γραφ.)	6
			60	Made in Italy (Γυν. Ενδύμ.)	7	
ΣΤΕΝΟ ΡΑΔΙΟΥ			ΣΤΕΝΟ ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ			
7	59	ΜΑΝΤΕΛΗΣ (Φαρμακείο)				
8	59	DANIER PALOUBIS (Υποδ.)				
9	61	TE QUIERO (Γυν. Ενδύματα)				
10	63	Jeanious (Ενδύματα casual)	62	RIBO (Ανδ. & Γυν. Ενδύμ.)	8	
11	63	ΑΛΟΑ (Γυν. Ενδύματα)	64	IMAGE (ΕΙΔΩΛΟ) (Ενδύμ.)	9	
12	65	MOTHER CARE (Παιδ. Είδη)	66	ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ	10	
13	67	ΚΟΥΜΠΑΤΗΣ (Καλλυντικά)	68	Πανδώρα (Κοσμηματοπωλ.)	11	
14	69	Coffee way (Καφεκοπτείο)	68	TRICOT (Ενδύματα)	12	
15	69	ΓΙΑΝΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (Ενδύμ.)	68	BOSTON (Ανδ. Ενδύματα)	13	
16	69	ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Κοσμημ.)	70	Raxevsky (Γυν. Ενδύματα)	14	
17	69	ΚΙΤΣΑΝΟΣ (Είδη δώρων)	70	CAMEL (Ανδ. Ενδύματα)	15	
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ						
				72	New Style (Ανδ. Ενδύματα)	16
				74	Attrativo (Γυν. Ενδύματα)	17
18	75	SOFOKIDS (Παιδικά είδη)		74	HAPPENING (Γυν. Ενδύμ.)	18
19	75	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Ανδ. Ενδύμ.)		76	Κούφης (Ανδ. Ενδύματα)	19
20	77	ΒΑΡΝΑΚΙΩΤΗΣ (Καλλυντ.)		76	Figura (Υποδήματα)	20
21	79	ΜΑΓΙΑΠΑ (Είδη διακόσμ.)		76	COIFFURE (Κομμωτήριο)	21
22	81	HOBBY (Τυπογραφείο)		78	Θ.Μ (Κοσμηματοπ.)	22
23	83	BENIAMINO (Παιδικά είδη)		80	ΡΕΛΛΑΣ (Κοσμηματοπωλ.)	23
24	85	GARIAZZO (Ανδ. Ενδύματα)		82	Colore Nuovo (Γυν. Ενδύμ.)	24
25	85	ΚΟΣΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Κοσμ.)		84	ΜΕΝΤΗΣ (Κοσμηματοπ.)	25
26	85	ΤΗΙΡΟΣ (Γυν. Τσάντες)		86	ΜΕΛΙΣΣΑ (Ανδ.&γυν. Ενδ.)	26
27	87	BRANDS (Ανδ. Ενδύματα)		88	Μουγκογιάννης (Ηλεκ. Είδ.)	27
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ						

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ							
			ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	92	ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ	28	
28	89	Bi & Di (Γυν. Ενδύματα)		92	Κ. Γαλιώνης (Εσώρουχα)	29	
29	89	ΔΙΚΤΥΟ (Φροντιστήρια)		92	Άγγελος Βλάχος (Ενδύματα)	30	
30	89	BIANCO (Εσώρουχα)		ΠΑΡΟΔΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ			
31	89	ΒΙΟΣΕΝ (Αντλητικά συγκρ.)		94	Mocassino (Υποδήματα)	31	
32	89-91	ΚΕΝΟ		96	Χαραλαμπόπουλος (Πίνακ.)	32	
33	93-95	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΛΛΑ		96	Χαραλαμπόπουλος (Κάλτ)	33	
34	97	Fico d' India (Γυν. Ενδύματα)		98	ΟΒΑΝ (Σφραγίδες)	34	
35	95-97	ΚΕΝΟ		98	ΚΟΝΤΗ (Παιδικά είδη)	35	
36	99	ΠΗΓΗ (Είδη δώρων)		98	ΗΧΟΣ-ΕΙΚΟΝΑ (Ηλεκ. Είδ.)	36	
37	99	ΚΑΛΛΙΓΡΑΜ (Σφραγίδες)		100	IMAGE (Γυν. Ενδύματα)	37	
				100	Παπιγιόν (Εσώρουχα, πιζάμ.)	38	
ΟΔΟΣ ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ							
38	101	ΦΙΝΟΣΤΡΩΜ (Στρώματα)		ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	102	ΖΕΝΙΤΗΣ (Κοσμηματοπ.)	39
39	101	ΚΕΝΟ	102		ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ	40	
40	101	COURIER	102		ΝΤΑΚΟΣ (Τηλέφωνα)	41	
41	101	ΗΛΕΚΤΡΑΓΟΡΑ (Ηλεκ. Είδη)	102-104		ARTIS (Κοσμηματοπωλείο)	42	
42	101	ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ (Συλλεκτ. Είδη)	102-104		Κριτσίνι (Αρτοποιείο)	43	
43	103	ΚΕΝΟ	102-104		On Line (Πρακτορείο)	44	
44	105	Γιαννιώτικη Λαϊκή Τέχνη	106		ΚΕΝΟ	45	
45	109	MARIABI (Γυν. Ενδύματα)	ΠΑΡΟΔΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ				
46	111	STRONGER (Μεταλ. Ράφια)					
47	113	FUNNYTOON (Παιδικά είδη)	108		Πόλυ Τοξαβίδη (Υαλοπωλ.)	46	
48	115	ΝΑΚ (Διακοσμητικά είδη)	110		ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	47	
49	117	ΚΕΝΟ	110		ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΥ Μ. (Διακ.)	48	
50	119	ΑΛΕΚΑ ΑΓΟΥΡΙΔΗ (Εππλα)	114		EL-EF (Υποδήματα)	49	
51	117	Δ. ΠΕΤΤΑΣ (Κινητή τηλ.)	114		ΚΙΝΟ CLUB (Γυν. Ενδύμ.)	50	
52	121	FIZZ (Σαπούνια)	116		OLYMPIA (Ηλεκτρικά είδη)	51	
53	121	ΗΛΑΚΑΤΗ (Είδη δώρων)	116		ΣΥΡΡΟΚΩΣΤΑ (Κυνηγετ.)	52	
54	121	ΚΟΥΤΙ (Είδη δώρων)					
ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ							

ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ						
55	125	Β. ΦΟΡΤΩΣΗΣ (Τυπογραφείο)	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	120	Τεχνικό Γραφείο Ανέγκυστ.	53
56	125	ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ		120	ZIC ZAC (Γυν. Ενδύματα)	54
57	127	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (Ηλεκ. Είδη)		120	Εργαστήρι (Γυν. Τσάντες)	55
58	129	Γιάγιας (Καφετέρια)		120	ESCAPE (Υαλοπωλείο)	56
59	129	ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ (Αποθ. Τροφίμ.)		122	ΚΑΦΕΝΕΙΟ	57
ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ						
60	131	HARTOPOLIS (Χαρτικά είδη)	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	124	Ι. ΧΡΥΣΑΦΗΣ (Επιπλα)	58
61	131	Π. ΠΕΤΤΑΣ (Σαπυνοποιεία)		124	ΕΥΛΟΛΙΘΟΣ (Κορνίζες)	59
62	135	ΖΟΥΓΚΛΑ (Ειδικά πτηνά)		124	ΠΟΙΗΣΗ ΧΕΙΡΟΣ (Χειροπ)	60
63	133	ΓΡΑΦΟΤΕΧΝΗΣ (Τυπογραφ.)		126	ΚΕΝΟ	61
64	135	ΚΕΝΟ		126	Plegas (Γυν. Ενδύματα)	62
65	137	ΠΡΟ-ΠΟ (Πρακτορείο)		128	ΚΕΝΟ	63
ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ						
66	139	AUTO SOUND (Ηλεκ. Είδη)	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ			
67	139	ΚΑΤΣΑΡΕΛΗΣ (Ρολόγια)		132	Αντίγραμμα (Τυπογραφείο)	64
68	139	ΚΕΝΟ		134	ΠΟΤΑ ΣΠΗΛΙΩΤΗ (Ποτά)	65
69	141	DELIKATESSEN (Γυν. Ενδύμ.)		136	ΒΥΣΣΙΝΟΚΗΠΟΣ (Ανθοσκ)	66
70	143	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ				
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ						
71	143-145	ΑΠΟΣΤ. ΔΙΑΚΟΝΙΑ (Βιβλ.)	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ			
72	145	EVENTEL'S HOUSE (Διασκμ.)		138	ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ (Σίδερα)	67
73	145	ΚΕΝΟ				
74	147	ΔΑΡΜΑΣ (Ηλεκ. Είδη)				
ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ						

ΠΙΝΑΚΑΣ 1α

Χωροταξική Καταγραφή των Καταστημάτων της Οδού Ρήγα Φεραίου

ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ						
A	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΠΩΝΥΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	Δ
1	53	Hotel RANNIA		54	Παπαθεοδώρου	1
2	53	Γεωριόπουλος Ζήσιμος		54	Ευνός Βασίλειος	2
3	53	Double Trouble		56	Rigouette	3
4	55	Λοίζου Νίκη		56	Κανελλοπούλου Λένα	4
5	57	Κούλουρη Χρυσή		58	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΧΑΪΑΣ	5
6	57	Καραμάνος Μανόλης		60	DATA RC	6
			60	Μαντά Δέσποινα	7	
ΣΤΕΝΟ ΡΑΔΙΟΥ			ΣΤΕΝΟ ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ			
7	59	Μαντέλης Βασίλειος				
8	59	Παλούπης Δημήτριος				
9	61	TE QUIERO				
10	63	Σπανός Ανδρέας	62	Λιάρου Αννέτα	8	
11	63	ΑΛΟΑ	64	IMAGE (ΕΙΔΩΛΟ)	9	
12	65	MOTHER CARE	66	ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ	10	
13	67	Κουμπάτης Γεώργιος	68	Θεοδωρογιώργη Αικατερίνη	11	
14	69	Βογιατζής Αριστείδης	68	Πουρναρά Δέσποινα	12	
15	69	Νικόλαος Δ. Γιαννικόπουλος	68	Ιωαννάτος Παναγιώτης	13	
16	69	Νικολόπουλος Νικόλαος	70	Βερύκιου Ελένη	14	
17	69	Κιτσάνου Ευθυμία	70	CAMEL	15	
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ						
				72	Μούγιος Παναγιώτης	16
				74	Ανδρούτσος Χρήστος	17
18	75	Παπαδόπουλος Σοφοκλής		74	Μπατιστάτου Παρασκευή	18
19	75	Καραγιάννης		76	Κούφης Βασίλειος	19
20	77	ΒΑΡΝΑΚΙΩΤΗΣ		76	Μούγιου Ελένη	20
21	79	Μουκανιδής Κλεόβουλος		76	ΑΝΔΡΕΑΣ COIFFURE	21
22	81	Μπαρτσακούλια Χριστίνα		78	Μουτσιόπουλος Θεόδωρος	22
23	83	Λάζαρη Χαραλαμπία		80	Ρέλλας Σπύρος	23
24	85	Φιλιπποπούλου Αριστέα		82	Colore Nuovo	24
25	85	Κοσκινόπουλος Γεώργιος		84	Μέντη Ανθούλα	25
26	85	Γιώτης Σοφοκλής		86	Ρουμελιώτη Ευγενία	26
27	87	Σωτηρόπουλος Παναγιώτης		88	Ιωακείμ Μαρία	27
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ						

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ						
			ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	92	Γαλιτσάτος	28
28	89	Δρακόπουλος Θεόδωρος		92	Γαλιώνης Κωνσταντίνος	29
29	89	ΔΙΚΤΥΟ		92	Βλάχος Άγγελος	30
30	89	Δεληγιάννης Δημήτρης		ΠΑΡΟΔΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ		
31	89	ΒΙΟΣΕΝ		94	Καραβία Ιουλία	31
32	89-91	ΚΕΝΟ		96	Χαραλαμπίδης Κων/νος	32
33	93-95	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΛΛΑ		96	Χαραλαμπίδης Σταύρος	33
34	97	Μανούσου Ναυσικά		98	ΟΒΑΝ	34
35	95-97	ΚΕΝΟ		98	Κόντη Ιωάννα	35
36	99	Λαμπροπούλου Μαρία		98	Σταματόπουλος Κάννας	36
37	99	Πασχάκη Γαριφαλιά		100	IMAGE	37
				100	Χαραλαμπίδης Τάσος	38
ΟΔΟΣ ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ						
38	101	Αθανασοπούλου Πυργούλα	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	102	Παπαδοπούλου Αικατερίνη	39
39	101	ΚΕΝΟ		102	Σκούρας Ευάγγελος	40
40	101	COURIER		102	Κουμανιώτης Νίκος	41
41	101	Καραθανάσης Ηρακλής		102-104	Βουκελάτος Γεώργιος	42
42	101	ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ		102-104	Κριτσίνι	43
43	103	ΚΕΝΟ		102-104	On Line	44
44	105	Βαδαλούκα Νίκη		106	ΚΕΝΟ	45
45	109	Μπλαλής Μάριος		ΠΑΡΟΔΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ		
46	111	Αβραντίνης Γεώργιος				
47	113	Πανταζοπούλου Μαρία		108	Τοξαβίδη Πόλυ	46
48	115	Ν. Αποστολόπουλος & ΣΙΑ		110	Λιμπερτάδου Λαμπρινή	47
49	117	ΚΕΝΟ		110	Ζωγοπούλου Μαρία	48
50	119	Αγουρίδης Μιχάλης		114	Πλακουτσή Φανή	49
51	117	Δ. Πέττας		114	Ροδοπούλου Ασημίνα	50
52	121	Παπαδοπούλου Εύα		116	Πανταζής Νικόλαος	51
53	121	Μούρτζης Κωνσταντίνος		116	Συρροκόστας Αχιλλέας	52
54	121	Λαμπρινόπουλος Γαβριήλ				
ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ						

ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΕΩΣ						
55	125	Φορτώσης Βασίλειος	ΦΕΡΑΙΟΥ ΡΗΓΑ	120	Χατζιωάννου Στέλιος	53
56	125	Σισμάνης Γεώργιος		120	Ροδοπούλου Ασημίνα	54
57	127	Χούγκι Ξένια		120	Μπουχάγερ Ευγενία	55
58	129	Γιάγιας		120	Δικαϊάκου Ειρήνη	56
59	129	ΤΣΟΥΚΑΛΑ - ΚΑΖΑΚΑΚΗ		122	Δημητροπούλου Κων/να	57
ΟΔΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ						
60	131	Μιχαήλ Κωνσταντίνος	ΦΕΡΑΙΟΥ ΡΗΓΑ	124	Χρυσάφης Ιωάννης	58
61	131	Πέττας Παύλος		124	Δημόπουλος Αριστείδης	59
62	135	Μιχαλόπουλος Λάμπρος		124	Φανιέρος Ιωάννης	60
63	133	ΓΡΑΦΟΤΕΧΝΗΣ		126	ΚΕΝΟ	61
64	135	ΚΕΝΟ		126	Πλέγας Ελευθέριος	62
65	137	ΠΡΟ-ΠΟ		128	ΚΕΝΟ	63
ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΟΤΣΗ						
66	139	Πελεκούδας Βασίλειος	ΦΕΡΑΙΟΥ ΡΗΓΑ			
67	139	Κατσαρέλης Δημήτριος		132	Ατίγραμμα	64
68	139	ΚΕΝΟ		134	Σπηλιώτης Ανδρέας	65
69	141	Πακαδημητρίου Κατερίνα		136	Σταματοπούλου Αντωνία	66
70	143	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ				
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ						
71	143-145	Ιατρός Κοσμάς	ΦΕΡΑΙΟΥ ΡΗΓΑ			
72	145	Νικολόπουλος Ρωμύλος		138	Γαλανάκης	67
73	145	ΚΕΝΟ				
74	147	Δάρμας Ανδρέας				
ΟΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ						

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ : ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΤΗΝ Ρ. ΦΕΡΑΙΟΥ ΑΠΟ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΜΕΧΡΙ ΓΟΥΝΑΡΗ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ : ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ
ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ : _____

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: _____

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α : (ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ)

1) ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : _____

2) ΜΟΡΦΩΣΗ : _____

3) ΚΑΤΑΓΩΓΗ : _____

(εάν η απάντηση είναι εκτός Πάτρας να απαντηθεί η 4^η ερώτηση)

4) ΠΟΤΕ ΠΛΘΑΤΕ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ : _____

5) ΤΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΚΑΝΑΤΕ ΠΡΙΝ : _____

6) ΤΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΕΚΑΝΕ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΣΑΣ : _____

ΜΕΡΟΣ Β : (ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ)

1) ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ : _____

2) ΟΔΟΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΓΑΖΙΟΥ : _____

3) ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ : _____

4) ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ : _____

5) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ : _____

5α) ΠΑΤΙ ΔΙΑΛΕΞΑΤΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : _____

6) ΤΟ ΜΑΓΑΖΙ ΕΙΝΑΙ : α) ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ β) ΑΠΟ ΚΑΤΙΡΟΝΟΜΙΑ γ) ΜΕ ΕΝΟΙΚΙΟ δ) ΜΕ ΑΓΟΡΑ

7) ΗΜΕΡΟΜΙΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΑΓΑΖΙΟΥ : _____

8) ΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΤΙ ΗΤΑΝ Ο ΧΩΡΟΣ ΠΟΥ ΣΤΕΓΑΖΕΙ ΤΟ ΜΑΓΑΖΙ ΣΑΣ : _____

ΜΕΡΟΣ Γ : (ΓΕΝΙΚΑ)

1) ΠΟΣΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΕΠΕ . α) ΟΛΟ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ : _____

β) ΣΤΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ : _____

2) ΚΑΝΕΤΕ ΧΡΗΣΗ .

α) LEASING

β) FRANCHISING

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ

ΜΕΡΟΣ Β

2.2. Εισαγωγή

Στο δεύτερο μέρος του κεφαλαίου αυτού, παρατίθενται πίνακες που περιέχουν στοιχεία που προέκυψαν από τα ερωτήματα του ερωτηματολογίου, στο οποίο μας έχουν απαντήσει οι έμποροι της υπό-εξέταση περιοχής μας. Η χρησιμότητα των θεμάτων αυτών, είναι να μπορέσει ο αναγνώστης να σχηματίσει μια γενική άποψη για την εξέλιξη του εμπορίου με βάση τα παρακάτω κριτήρια. Από τα θέματα αυτά προκύπτουν οι πίνακες και τα σχετικά διαγράμματα από τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε..

Το ερωτηματολόγιο της έρευνας μας το διαχωρίσαμε σε τρία μέρη: 1) Μέρος Α, που περιέχει στοιχεία του ιδιοκτήτη, 2) Μέρος Β, που περιέχει στοιχεία της επιχείρησης και 3) Μέρος Γ, που περιέχει γενικά στοιχεία. Αναλυτικά, τα ερωτήματα που μας απασχόλησαν και από τα οποία αναζητήθηκαν στατιστικά δεδομένα που δίνονται με την μορφή πινάκων και διαγραμμάτων είναι τα ακόλουθα:

α) Μόρφωση

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε το επίπεδο μόρφωσης των σημερινών εμπόρων της υπό-εξέταση περιοχής μας.

β) Καταγωγή

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι σημερινοί ιδιοκτήτες των καταστημάτων κατάγονται από την Πάτρα ή από άλλες περιοχές της Ελλάδας ή ακόμα και από το εξωτερικό.

γ) Πότε ήρθατε στην Πάτρα και για ποιο λόγο

Το ερώτημα αυτό αναφέρεται στους εμπόρους που δεν κατάγονται από την Πάτρα. Με αυτό το ερώτημα προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε τον λόγο για τον

οποίο άφησαν τον τόπο τους και μεταφέρθηκαν στην Πάτρα, για να ασκήσουν την εμπορική τους δραστηριότητα.

δ) Τι επάγγελμα κάνατε πριν

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε την εξέλιξη του εμπορίου σαν επαγγελματική δραστηριότητα, με βάση τις προηγούμενες εργασίες των εμπόρων της υπό-εξέταση περιοχής. Προσπαθήσαμε δηλαδή, να διαπιστώσουμε πόσοι από τους σημερινούς εμπόρους έκαναν κάποια άλλη δουλειά πριν ασχοληθούν με το εμπόριο.

ε) Τι επάγγελμα έκανε ο πατέρας σας

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο υπάρχει η κληρονομική διαδοχή στα επαγγέλματα.

στ) Νομική μορφή της επιχείρησης

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε ποιές μορφές εταιριών υπάρχουν στην περιοχή που εξετάζουμε.

ζ) Αντικείμενο δραστηριότητας

Από το αντικείμενο δραστηριότητας ο αναγνώστης μπορεί να καταλάβει την πολυδιάσπαση των αντικειμένων δραστηριότητας των σημερινών επιχειρήσεων της υπό-εξέταση περιοχής.

η) Γιατί διαλέξατε αυτή την δραστηριότητα

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε τι ήταν αυτό που ώθησε τους εμπόρους να ασχοληθούν με το εμπόριο.

θ) Τρόποι στέγασης της επιχείρησης

Από το ερώτημα αυτό αναζητήσαμε τους τρόπους στέγασης των σημερινών επιχειρήσεων της περιοχής που εξετάζουμε.

Οι τρόποι αυτοί μπορεί να είναι: α) Ιδιόκτητο, β) Από κληρονομιά, γ) Με ενοίκιο και δ) Με αγορά.

ι) Ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας του μαγαζιού

Το ερώτημα αυτό είχε σαν στόχο στο να γίνει η κατάταξη των επιχειρήσεων με κριτήριο το έτος έναρξης των εργασιών τους στον συγκεκριμένο χώρο.

κ) Γνωρίζεται τι ήταν πριν ο χώρος που στεγάζεται το μαγαζί σας

Από το ερώτημα αυτό προσπαθήσαμε να ερευνήσουμε την εξέλιξη του εμπορίου με βάση τα προηγούμενα αντικείμενα δραστηριότητας.

λ) Πόσους υπαλλήλους απασχολείται: α) Όλο το χρόνο, β) Σε περίοδο αυξημένης δραστηριότητας

Από αυτό το ερώτημα θέλαμε να δούμε πόσους υπαλλήλους απασχολούν οι έμποροι όλο το χρόνο και πόσους σε περίοδο αυξημένης δραστηριότητας (εκπτώσεις), έτσι ώστε να μπορέσουμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα..

μ) Κάνετε χρήση: α) Leasing, β) Franchising

Από αυτό το ερώτημα θέλαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο γνωρίζουν οι έμποροι αυτές τις δύο έννοιες (Leasing και Franchising) και πόσοι από αυτούς κάνουν χρήση αυτών.

ν) Τα ακόλουθα τρία ερωτήματα, μας βοήθησαν στην παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης των εμπορικών καταστημάτων της οδού Ρήγα Φεραίου σε πίνακες (βλέπε Πίνακα 1 και Πίνακα 1α).

1) Ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη

2) Οδός και αριθμός μαγαζιού

3) Διακριτικός τίτλος της επιχείρησης

2.3. Πίνακας με κριτήριο την Μόρφωση του Ιδιοκτήτη

2.3.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 2 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία με σχετικά με το επίπεδο της μόρφωσης των σημερινών ιδιοκτητών των εμπορικών καταστημάτων στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε το επίπεδο μόρφωσης των ιδιοκτητών των εμπορικών επιχειρήσεων της οδού που μας ενδιαφέρει. Θέσαμε αυτό το ερώτημα γιατί θεωρήσαμε ότι η μόρφωση είναι ένας από τους σημαντικούς παράγοντες για την ανάπτυξη του εμπορίου και γενικά την ανάπτυξη ενός τόπου. Από τα στοιχεία της έρευνας μας, αποδείχτηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων είναι μέσης εκπαίδευσης. Με χαμηλότερο ποσοστό, όχι όμως μικρό, ακολουθούν οι ιδιοκτήτες που είναι ανώτατης εκπαίδευσης. Η απεικόνιση του Πίνακα 2 παρουσιάζεται στο Γράφημα 2 υπό μορφή πίττας.

2.3.2. Επίπεδο Μόρφωσης των Ιδιοκτητών

Ένα σημαντικό στοιχείο τόσο για τους εμπόρους όσο και κατ' επέκταση για το εμπόριο μιας πόλης αποτελεί το επίπεδο μόρφωσης του κάθε έμπορου. Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται τα επίπεδα μόρφωσης, ο αριθμός και το ποσοστό των εμπόρων της υπό-εξέταση περιοχής, που αντιστοιχεί σε κάθε επίπεδο. Στην Ανώτατη Εκπαίδευση κατατάσσονται όσοι έχουν τελειώσει σε Α.Ε.Ι, στην Ανώτερη όσοι έχουν τελειώσει Τ.Ε.Ι, στην Μέση αυτοί που τελειώσαν το Λύκειο και τέλος στην Στοιχειώδη όσοι έχουν τελειώσει το Δημοτικό.

Από το ερώτημα αυτό εμείς προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο το μορφωτικό επίπεδο των εμπόρων της Ρήγα Φεραίου είναι ψηλό. Η απεικόνιση του Πίνακα 2 παρουσιάζεται στο Γράφημα 2 υπό μορφή πίττας. Έτσι, από τους 92 εμπόρους που απάντησαν, οι 60 είναι μέσης εκπαίδευσης, οι 24 ανώτατης και οι 8 ανώτερης εκπαίδευσης. Παρατηρούμε εδώ ότι στο επίπεδο της στοιχειώδους εκπαίδευσης δεν ανήκει κανένας έμπορος.

Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι οι περισσότεροι έμποροι ανήκουν στη μέση εκπαίδευση και ακολουθούν αυτοί της ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης. Με το πέρασμα του χρόνου όμως, το πιθανότερο είναι να αλλάξουν αυτά τα ποσοστά γιατί οι συνθήκες και οι ευκαιρίες για μόρφωση άλλαξαν και συνεχίζουν να αλλάζουν προς το καλύτερο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

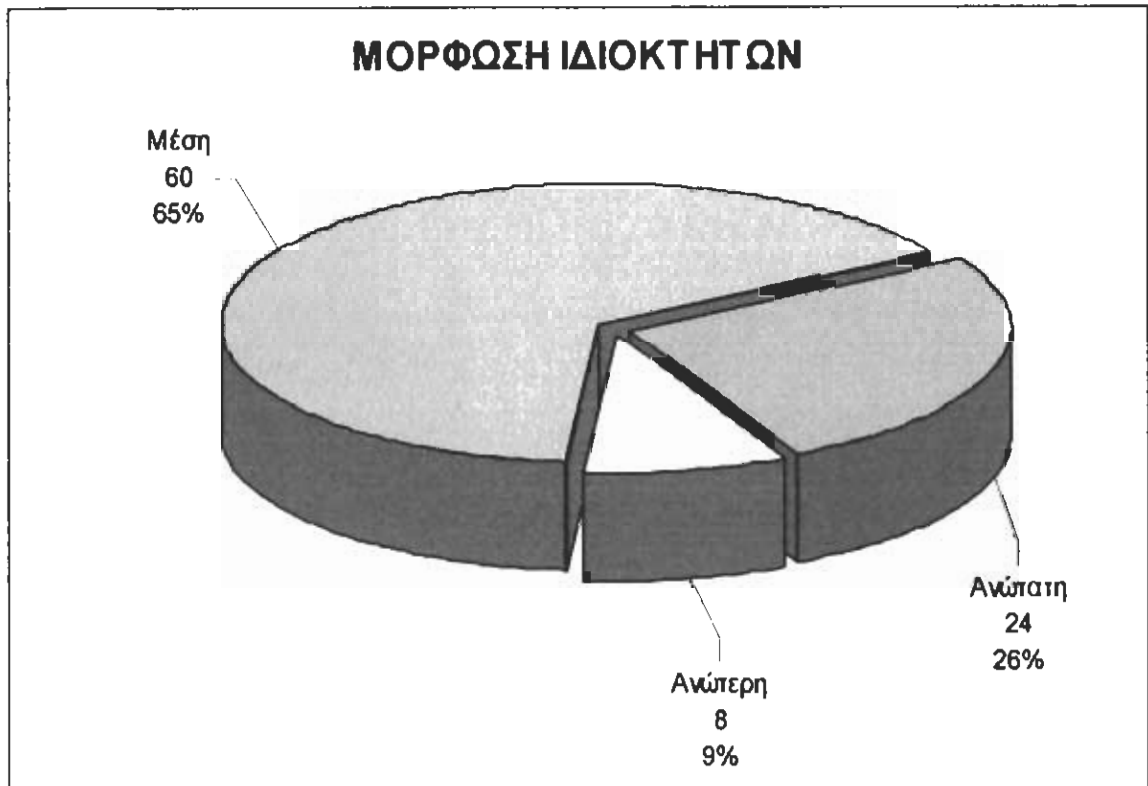
Επίπεδο Μόρφωσης των Ιδιοκτητών

	Μόρφωση	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό
1	Ανώτατη	24	26%
2	Ανώτερη	8	9%
3	Μέση	60	65%
4	Στοιχειώδης	0	0%
Σύνολο		92	100%

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι το 65% των εμπόρων ανήκει στην Μέση Εκπαίδευση, το 26% ανήκει στην Ανώτατη Εκπαίδευση και το υπόλοιπο 9% ανήκει στην Ανώτερη Εκπαίδευση. Παρατηρούμε ότι στην Στοιχειώδη Εκπαίδευση δεν ανήκει κανένας έμπορος.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

2.4. Πίνακας με κριτήριο την Καταγωγή του Ιδιοκτήτη

2.4.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 3 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία σχετικά με την καταγωγή των ιδιοκτητών των καταστημάτων της οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Στόχος αυτού του ερωτήματος μας ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι σημερινές εμπορικές επιχειρήσεις της οδού αυτής ανήκουν σε Πατρινούς ή σε ιδιοκτήτες άλλων περιοχών. Από τα στοιχεία της έρευνας μας αποδείχτηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων κατάγεται από την Πάτρα. Ένας μικρός αριθμός ιδιοκτητών κατάγεται από άλλες περιοχές της Ελλάδας καθώς επίσης είναι και ένας έμπορος ο οποίος είναι από το εξωτερικό. Ο Πίνακας 3α παρουσιάζει συγκεντρωτικά τις περιοχές από τις οποίες κατάγονται οι ιδιοκτήτες, ανάλογα με τον νομό πού ανήκουν. Η απεικόνιση του Πίνακα 3α παρουσιάζεται στο Γράφημα 3 (ραβδόγραμμα).

2.4.2. Καταγωγή Ιδιοκτήτη

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε στους εμπόρους των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής μας αναφερόταν στην καταγωγή τους. Σκοπός αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι έμποροι της περιοχής που εξετάζουμε κατάγονται από την Πάτρα ή από άλλες περιοχές της Ελλάδας ή ακόμα και από το εξωτερικό. Στον Πίνακα 3 που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι περιοχές από τις οποίες κατάγονται οι ιδιοκτήτες και ο αριθμός ατόμων που αντιστοιχεί στην κάθε περιοχή. Στον Πίνακα 3α παρουσιάζονται συγκεντρωμένες οι περιοχές της καταγωγής των ιδιοκτητών ανάλογα σε ποιο νομό ανήκουν. Ο Πίνακας 3α απεικονίζεται στο Γράφημα 3 υπό μορφή πίττας. Συνολικά από τους 92 εμπόρους που απάντησαν στην ερώτηση αυτή, οι 70 κατάγονται από την περιοχή των Πατρών. Με πολύ μικρό αριθμό ατόμων ακολουθούν οι υπόλοιπες περιοχές της Ελλάδας καθώς επίσης, παρατηρείται και ένας έμπορος από το εξωτερικό.

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία του Πίνακα 3, διαπιστώθηκε ότι οι έμποροι της υπό-εξέταση περιοχής, κατά πολύ μεγάλο ποσοστό κατάγονται από την Πάτρα. Είναι οφθαλμοφανές λοιπόν ότι, οι περισσότεροι έμποροι προτίμησαν την πόλη τους ως τόπο εργασίας. Το πιθανότερο είναι να θεώρησαν ότι, ο τόπος τους είναι ο καταλληλότερος για να δημιουργήσουν την επιχείρησή τους και να κάνουν ένα νέο ξεκίνημα. Εξάλλου, δημιουργώντας την επιχείρησή τους στην Πάτρα συμβάλλουν στην ενίσχυση του εμπορίου της πόλης τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Καταγωγή Ιδιοκτητών

	Καταγωγή Ιδιοκτήτη	Αριθμός Ατόμων
1	Αγία Τριάδα	1
2	Άγιος Κωνσταντίνος	1
3	Αθήνα	1
4	Αίγιο	1
5	Αιτωλοακαρνανία	1
6	Αμαλιάδα	1
7	Εξαμίλια	1
8	Ευρυτανία	1
9	Ήπειρο	1
10	Ιωάννινα	1
11	Καλαμάτα	1
12	Κάλαμος	1
13	Καρδίτσα	1
14	Κατερίνη	1
15	Κωνσταντινούπολη	1
16	Ναύπακτος	1
17	Πάτρα	70
18	Περιστέρι	1
19	Πύργο	1
20	Σέρρες	1
21	Ηλεία	3
Σύνολο		92

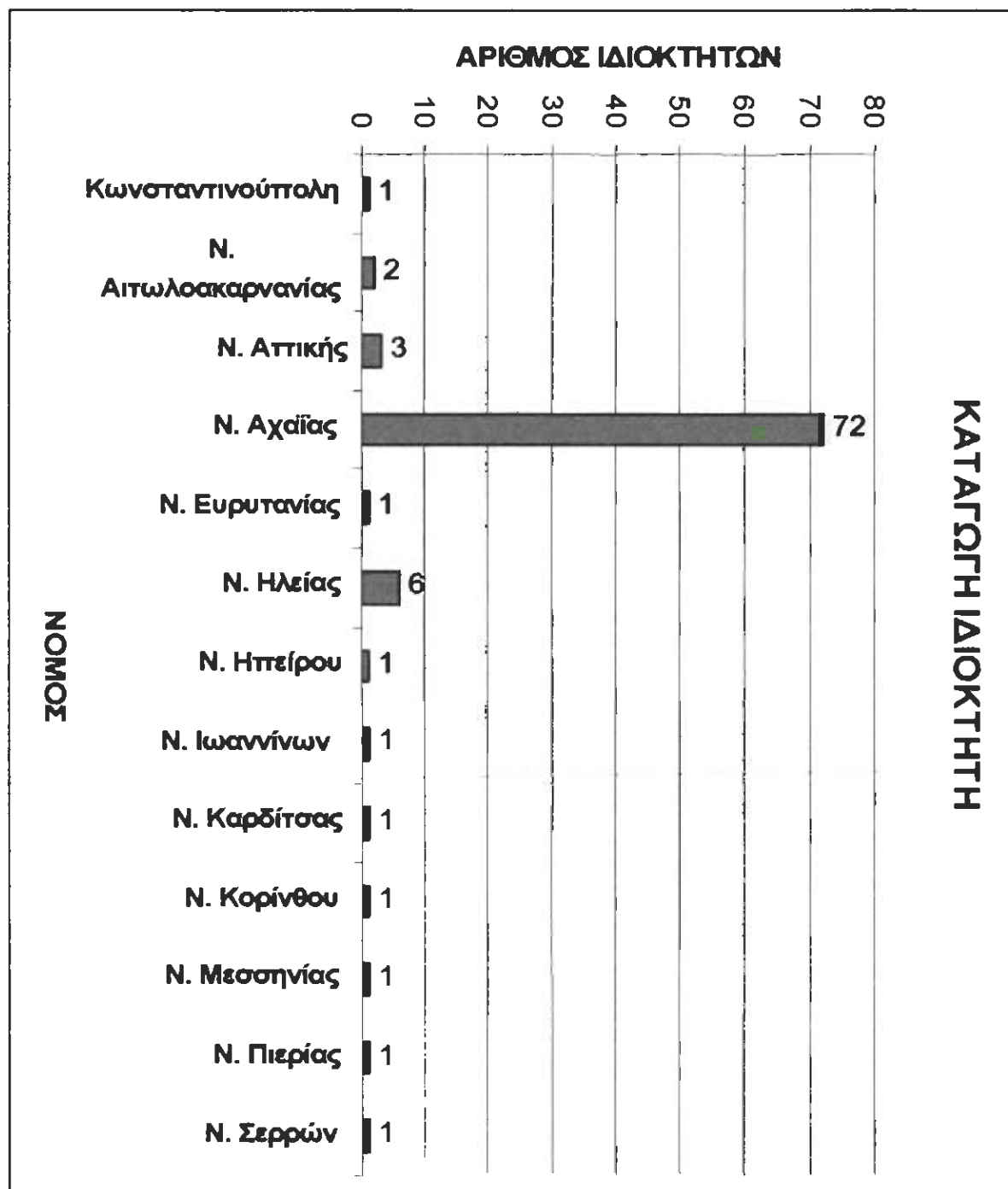
ΠΙΝΑΚΑΣ 3α

Καταγωγή Ιδιοκτητών (Νομός)

	Καταγωγή Ιδιοκτήτη (Νομός)	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό
1	Κωνσταντινούπολη	1	1,08
2	Ν. Αιτωλοακαρνανίας	2	2,20
3	Ν. Αττικής	3	3,26
4	Ν. Αχαΐας	72	78,28
5	Ν. Ευρυτανίας	1	1,08
6	Ν. Ηλείας	6	6,54
7	Ν. Ηπείρου	1	1,08
8	Ν. Ιωαννίνων	1	1,08
9	Ν. Καρδίτσας	1	1,08
10	Ν. Κορίνθου	1	1,08
11	Ν. Μεσσηνίας	1	1,08
12	Ν. Πιερίας	1	1,08
13	Ν. Σερρών	1	1,08
Σύνολο		92	100%

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι οι περισσότεροι ιδιοκτήτες των καταστημάτων κατάγονται σε πολύ μεγάλο ποσοστό (78,28%) από τον Ν. Αχαΐας και συγκεκριμένα από την περιοχή της Πάτρας. Επομένως στην περιοχή που εξετάσαμε δεν υπάρχει μετακίνηση πληθυσμού, είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

2.5. Πίνακας με κριτήριο τον Χρόνο και τον Λόγο που Ήρθανε στην Πάτρα οι Ιδιοκτήτες που Κατάγονται από Άλλα Μέρη Εκτός Πάτρας

2.5.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 4 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία σχετικά με τον λόγο που ώθησε τους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής, να έρθουν στην Πάτρα. Αυτό το ερώτημα αναφέρεται μόνο σε όσους εμπόρους δεν κατάγονται από την Πάτρα. Σκοπός του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε τον λόγο που ώθησε τους εμπόρους να μετακινηθούν στην Πάτρα και να ασκήσουν εδώ την εμπορική τους δραστηριότητα. Από τους 22 ερωτηθέντες μόνο οι 7 απάντησαν στο ερώτημα «Πότε ήρθατε στην Πάτρα» γι' αυτό και δεν ήταν δυνατό να εμφανίσουμε τα αποτελέσματα στον πίνακα. Από τα υπόλοιπα στοιχεία που πήραμε από το ερώτημα «Για ποιο λόγο ήρθατε στην Πάτρα» διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι έμποροι ήρθαν στην Πάτρα για επαγγελματικούς λόγους. Η απεικόνιση του Πίνακα 4, παρουσιάζεται στο Γράφημα 4 το οποίο είναι σε μορφή πίττας.

2.5.2. Πότε Ήρθατε στην Πάτρα και Για Ποιο Λόγο

Αυτό το ερώτημα μας «Πότε ήρθατε στην Πάτρα και για ποιο λόγο», αφορά μόνο τους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής μας, που δεν κατάγονται από την Πάτρα αλλά από άλλες περιοχές της Ελλάδας. Σκοπός αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε σε ποια χρονική περίοδο έγινε η μετακίνηση των εμπόρων και τι ήταν αυτό που τους ώθησε να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και να έρθουν στην Πάτρα. Συνολικά, από τους 92 εμπόρους που μας απάντησαν στις ερωτήσεις μας, μόνο 22 άτομα είναι αυτά τα οποία δεν κατάγονται από την Πάτρα.

Από αυτούς λοιπόν τους 22 ερωτηθέντες μόνο 7 μας απάντησαν στο ερώτημα «Πότε ήρθατε στην Πάτρα», γι'αυτό και δεν το θεωρήσαμε απαραίτητο να εμφανίσουμε τις χρονολογίες στον πίνακα. Οι χρονολογίες που μας έδωσαν είναι: 1970, 1975, 1980, 1985, 1985, 1989 και 1991. Από αυτές τις χρονολογίες που μας έδωσαν παρατηρούμε ότι η μετακίνηση των εμπόρων άρχισε από το 1970 και συνεχίστηκε έως το 1991. Φυσικά αυτή η παρατήρηση δεν είναι ακριβής αφού υπολείπονται άλλοι 15 έμποροι οι οποίοι δεν μας έχουν απαντήσει στο συγκεκριμένο ερώτημα.

Για το υπόλοιπο σκέλος αυτού του ερωτήματος, το οποίο αναφέρεται στον λόγο για τον οποίο ήρθανε στην Πάτρα, βλέπουμε ότι τα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 που ακολουθεί. Από τα στοιχεία λοιπόν παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι έμποροι άφησαν τον τόπο τους και ήρθανε στην Πάτρα, για επαγγελματικούς λόγους. Θεώρησαν ότι η Πάτρα είναι η ιδανική πόλη γι'αυτούς και για την ανάπτυξη της επιχείρησής τους. Στην συνέχεια ακολουθούν αυτοί που ήρθανε στην Πάτρα, σε μικρή ηλικία μαζί με τους γονείς τους για μια νέα αρχή. Οι υπόλοιποι έμποροι ήρθανε στην Πάτρα για διάφορους λόγους οι οποίοι όπως αναφέραμε και πιο κάτω αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Πότε Ήρθατε στην Πάτρα και για Ποιο Λόγο

	Πότε Ήρθατε στην Πάτρα και για Ποιο Λόγο	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό
1	Για επαγγελματικούς λόγους	9	40%
2	Από μικρή ηλικία με τους γονείς μου	5	22%
3	Για αποκέντρωση	1	5%
4	Μου άρεσε η πόλη	1	5%
5	Λόγο γάμου	3	14%
6	Για σπουδές	2	9%
7	Για προσωπικούς λόγους	1	5%
Σύνολο		22	100%

Από τους 22 ερωτηθέντες μόνο οι 7 απάντησαν στο ερώτημα «Πότε ήρθατε στην Πάτρα », για αυτό το λόγο δεν μπορέσαμε να καταγράψουμε μια πλήρη εικόνα για την χρονική περίοδο που τα άτομα αυτά μετακινήθηκαν στην Πάτρα. Από τα υπόλοιπα στοιχεία του ερωτήματος παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εμπόρων (40%) ήρθαν στην Πάτρα για επαγγελματικούς λόγους. Με χαμηλότερο ποσοστό (22%) ακολουθούν τα άτομα που ήρθαν στην Πάτρα από μικρή ηλικία με τους γονείς τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

2.6. Πίνακας με κριτήριο το Προηγούμενο Επάγγελμα του Ιδιοκτήτη

2.6.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 5 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία σχετικά με το προηγούμενο επάγγελμα των επιχειρηματιών των εμπορικών καταστημάτων της περιοχής που εξετάζουμε. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε την εξέλιξη του εμπορίου σαν επαγγελματική δραστηριότητα, με βάση τις προηγούμενες εργασίες των εμπόρων. Θέλαμε να διαπιστώσουμε, εάν οι έμποροι της υπό-εξέταση περιοχής ασχολούνταν από πριν με το εμπόριο ή εάν προήλθαν από κάποιο άλλα χώρο εργασίας. Αυτό που διαπιστώθηκε από την συγκέντρωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων είναι ότι οι περισσότεροι επιχειρηματίες, πριν δημιουργήσουν το σημερινό εμπορικό τους κατάστημα, ασχολούνταν πάντα με το ίδιο επάγγελμα, ήταν δηλαδή έμποροι. Παρατηρούμε επίσης, ότι αρκετοί ήταν και αυτοί που εργάζονταν ως ιδιωτικοί υπάλληλοι καθώς επίσης και αυτοί που δεν ασκούσαν κανένα επάγγελμα πριν γίνουν έμποροι. Η απεικόνιση του Πίνακα 5 παρουσιάζεται στο Γράφημα 5 υπό μορφή πίττας.

2.6.2. Προηγούμενο Επάγγελμα των Ιδιοκτητών

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της περιοχής μας, αναφερότανε στο προηγούμενο τους επάγγελμα. Ζητήσαμε λοιπόν από τους ιδιοκτήτες να μας πουν τι επάγγελμα έκαναν πριν δημιουργήσουν το σημερινό εμπορικό τους κατάστημα στην περιοχή που εξετάζουμε. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν, να διαπιστώσουμε την εξέλιξη του εμπορίου σαν επαγγελματική δραστηριότητα, με βάση τις προηγούμενες εργασίες των εμπόρων. Πιο συγκεκριμένα, θέλαμε να δούμε εάν οι έμποροι της υπό-εξέταση περιοχής ασχολούνταν από πριν με το εμπόριο ή εάν προήλθαν από κάποιο άλλο χώρο εργασίας.

Από τα δεδομένα μας που παρουσιάζονται στον Πίνακα 5, παρατηρούμε ότι από τους 92 ερωτηθέντες, τα 41 άτομα ασχολούνταν πάντα με το εμπόριο. Δηλαδή ένα πολύ ψηλό ποσοστό ιδιοκτητών ήταν από παλιά έμποροι. Από τους 51 ιδιοκτήτες που απομένουν, τα 21 άτομα δεν ασχολούνταν με κανένα επάγγελμα προηγουμένως και αυτό ίσως να οφείλεται στο νεαρό της ηλικίας τους. Ο μεγαλύτερος αριθμός των σημερινών εμπόρων που ασχολούνταν παλιά με άλλο επάγγελμα, όπως παρατηρούμε προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα απασχόλησης (ιδιωτικοί υπάλληλοι). Με σημαντικά μικρότερο αριθμό ατόμων έπονται οι υπόλοιπες κατηγορίες επαγγελμάτων.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι, οι περισσότεροι έμποροι ανήκαν από πριν στο χώρο του εμπορίου ενώ μικρότερος είναι ο αριθμός αυτών που ανήκαν σε κάποιο άλλο χώρο εργασίας, διαφορετικό του εμπορίου. Σύμφωνα λοιπόν με τα δεδομένα που έχουμε, μπορούμε να πούμε ότι το εμπόριο σαν επαγγελματική δραστηριότητα παρουσιάζει αύξηση στα ποσοστά του, γιατί ένα 32% των σημερινών εμπόρων της περιοχής που εξετάζουμε, άφησε το προηγούμενο του επάγγελμα και αποφάσισε να ασχοληθεί με το εμπόριο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

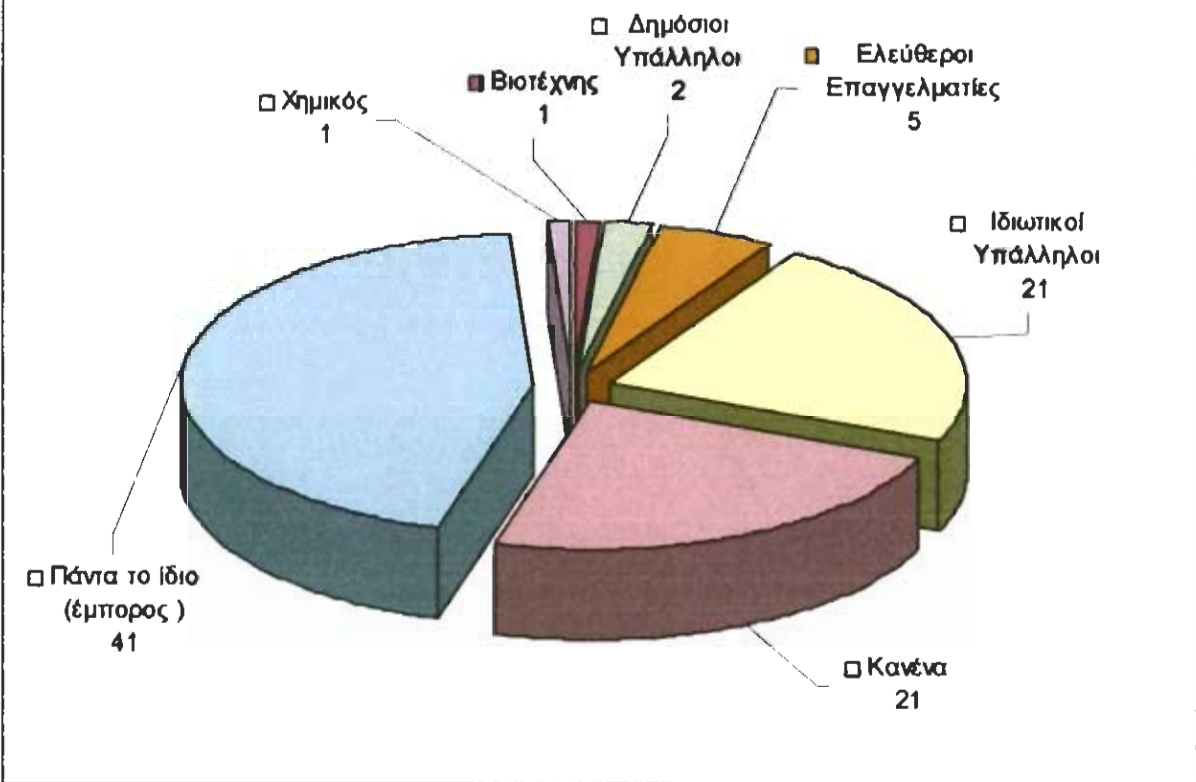
Προηγούμενο Επάγγελμα των Ιδιοκτητών

	Προηγούμενο Επάγγελμα των Ιδιοκτητών	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό
1	Βιοτέχνης	1	1%
2	Δημόσιοι Υπάλληλοι	2	2%
3	Ελεύθεροι Επαγγελματίες	5	5%
4	Ιδιωτικοί Υπάλληλοι	21	23%
5	Κανένα	21	23%
6	Πάντα το ίδιο (έμπορος)	41	45%
7	Χημικός	1	1%
Σύνολο		92	100%

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι οι περισσότεροι ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό εξέταση περιοχής με ποσοστό 45%, ασχολούνταν πάντα με το εμπόριο. Το 32% των ιδιοκτητών πριν ασχοληθεί με το εμπόριο έκανε κάποια άλλη δουλεία διαφορετική από το εμπόριο. Τέλος ένα 23% των ιδιοκτητών που δεν εργάζονταν πουθενά αποφάσισε να ασχοληθεί με το εμπόριο.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ

2.7. Πίνακας με κριτήριο το Επάγγελμα Πατρός

2.7.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 6 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία σχετικά με το επάγγελμα του πατέρα των επιχειρηματιών των εμπορικών καταστημάτων της οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι σημερινοί επιχειρηματίες ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους. Δηλαδή θέλαμε να δούμε εάν υπάρχει και σε τι ποσοστό, η κληρονομική διαδοχή στο επάγγελμα του εμπόρου. Αυτό που διαπιστώθηκε από την συγκέντρωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων μας είναι ότι, οι περισσότεροι επιχειρηματίες προέρχονται από οικογένειες εμπόρων. Άρα οι περισσότεροι επιχειρηματίες της περιοχής που εξετάζουμε ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους. Αρκετά μεγάλο όμως είναι και το ποσοστό των εμπόρων που προέρχονται από οικογένειες ελευθέρων επαγγελματιών. Η απεικόνιση του Πίνακα 6 εμφανίζεται στο Γράφημα 6 υπό μορφή πίττας.

2.7.2. Επάγγελμα Πατρός

Από το ερώτημα που θέσαμε στους εμπόρους σχετικά με το επάγγελμα που έκανε ο πατέρας τους δημιουργήθηκε ο Πίνακας 6, ο οποίος μας δίνει στοιχεία σχετικά με το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων επιχειρηματιών. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι σημερινοί επιχειρηματίες της υπό-εξέταση περιοχής, ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους, για να μπορέσουμε να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με το εάν υπάρχει κληρονομική διαδοχή στο επάγγελμα του εμπόρου και αν ναι, σε ποιο ποσοστό.

Από τα δεδομένα που εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα, παρατηρούμε λοιπόν ότι, από τους 92 ερωτηθέντες επιχειρηματίες οι 34 μας απάντησαν ότι ο πατέρας τους ήταν έμπορος. Όπως παρατηρούμε όμως, μεγάλος είναι και ο αριθμός των επιχειρηματιών που μας απάντησαν ότι προέρχονται από πατέρα ελεύθερο επαγγελματία (20 άτομα). Οι υπόλοιπες κατηγορίες των επαγγελματιών που έκαναν οι γονείς των ερωτηθέντων, βλέπουμε ότι διαχωρίζονται σε διάφορες κατηγορίες επαγγελματιών (βλέπε Πίνακα 6) αλλά με αρκετά χαμηλά ποσοστά.

Από τα στοιχεία λοιπόν που συγκεντρώσαμε γι' αυτό το ερώτημα, παρατηρούμε ότι ένα αρκετά ψηλό ποσοστό (38%) των ερωτηθέντων ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους. Άρα, στην περιοχή που εξετάζουμε, υπάρχει σε μεγάλο βαθμό κληρονομική διαδοχή στο επάγγελμα του εμπόρου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

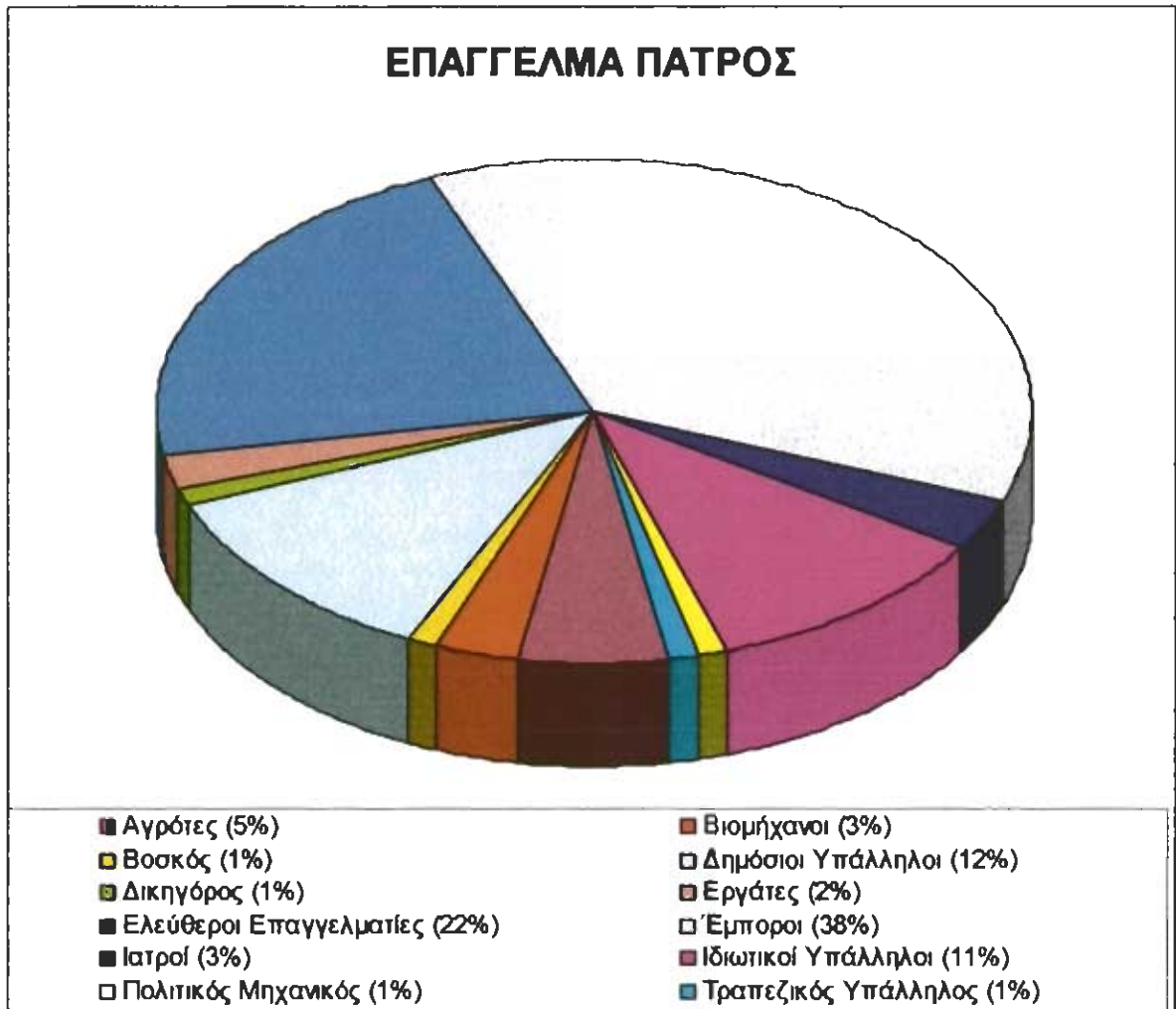
Επάγγελμα Πατρός Ιδιοκτητών

	Επάγγελμα Πατρός	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό
1	Αγρότες	5	5%
2	Βιομήχανοι	3	3%
3	Βοσκός	1	1%
4	Δημόσιοι Υπάλληλοι	11	12%
5	Δικηγόρος	1	1%
6	Εργάτες	2	2%
7	Ελεύθεροι Επαγγελματίες	20	22%
8	Έμποροι	34	38%
9	Ιατροί	3	3%
10	Ιδιωτικοί Υπάλληλοι	10	11%
11	Πολιτικός Μηχανικός	1	1%
12	Τραπεζικός Υπάλληλος	1	1%
Σύνολο		92	100%

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι 38% των σημερινών ιδιοκτητών των καταστημάτων ακολούθησαν το επάγγελμα του πατέρα τους. Το υπόλοιπο 62% ακολούθησαν διαφορετικό επάγγελμα από αυτό του πατέρα τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΑΤΡΟΣ

2.8. Πίνακας με κριτήριο την Νομική Μορφή της Επιχείρησης

2.8.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 7 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία σχετικά με την νομική μορφή των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής μας. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε ποια είδη εταιρειών υπάρχουν στην περιοχή που εξετάζουμε και ποια είναι αυτά που υπερισχύουν. Από την συγκέντρωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων μας, διαπιστώσαμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των καταστημάτων που υπάρχουν είναι Α.Ε (Ατομικές Επιχειρήσεις). Ένας πολύ μικρότερος αριθμός καταστημάτων ανήκει στην κατηγορία των Ο.Ε (Ομόρρυθμες Εταιρείες) και με αρκετά μικρότερα ποσοστά υπάρχουν οι Ε.Π.Ε (Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης), οι Αν.Ε (Ανώνυμες Εταιρείες) και Ν.Π.Δ.Δ (Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου). Η απεικόνιση του Πίνακα 7, εμφανίζεται στο Γράφημα 7 υπό μορφή πίττας.

2.8.2. Νομική Μορφή της Επιχείρησης

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της περιοχής μας, αναφερόταν στην Νομική Μορφή της επιχείρησής τους. Σκοπός αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε τα είδη των εταιρειών που υπάρχουν σ' αυτή την περιοχή και ποια είναι αυτά που επικρατούν περισσότερο. Η επιχείρηση, ως οργανωτική οντότητα που κατέχει και λειτουργεί το κατάστημα μπορεί να πάρει διάφορες νομικές μορφές. Από τα στοιχεία λοιπόν αυτού του ερωτήματος διακρίναμε πέντε είδη επιχειρήσεων και θεωρήσαμε χρήσιμο να τις παρουσιάσουμε αναλυτικά έτσι ώστε ο αναγνώστης να μπορέσει να διακρίνει τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ τους.

Τα πέντε είδη επιχειρήσεων που συναντήσαμε είναι: (α) **Α.Ε:** ταυτίζεται με ένα άτομο που είναι ο ιδιοκτήτης της. Το άτομο αυτό έχει όλες τις ευθύνες για την λειτουργία της επιχείρησης. Ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης δηλαδή είναι και το "αφεντικό του εαυτού του" που σημαίνει απόλυτη ελευθερία δράσης. (β) **Αν.Ε:** είναι η εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα και μεταβιβάσιμα μερίδια (μετοχές) και της οποίας οι εταίροι (μέτοχοι) ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού εισφοράς τους. (γ) **Ε.Π.Ε:** είναι η εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα μερίδια, που δεν μπορούν αν παρασταθούν με μετοχές και της οποίας οι εταίροι ευθύνονται μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. (δ) **Ο.Ε:** είναι η προσωπική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, που συνίσταται μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων που επιδιώκουν εμπορικό σκοπό και ευθύνονται προσωπικά, απεριόριστα και εις ολόκληρο για όλες τις υποχρεώσεις της. (ε) **Ν.Π.Δ.Δ:** τα πρόσωπα τα οποία αναπτύσσουν με κρατικά κεφάλαια επαγγελματική δραστηριότητα και συχνά εμπορική γιατί θεωρητικά το δημόσιο δεν είναι δυνατό να αποκτήσει εμπορική ιδιότητα.

Από τα δεδομένα μας που παρουσιάζονται στον Πίνακα 7, παρατηρούμε ότι στην περιοχή μας οι Α.Ε κυριαρχούν κατά πολύ μεγάλο αριθμό (70) των υπολοίπων επιχειρήσεων. Με πολύ μικρότερο αριθμό (14) ακολουθούν οι Ο.Ε και στην συνέχεια

ακολουθούν οι υπόλοιπες μορφές επιχειρήσεων. Παρατηρούμε λοιπόν ότι οι περισσότεροι έμποροι έχουν δημιουργήσει επιχειρήσεις ατομικής μορφής γιατί ίσως θεώρησαν ότι είναι καλύτερο γι'αυτούς να έχουν απόλυτη ελευθερία δράσης στις αποφάσεις τους. Προτίμησαν να είναι οι ίδιοι το "αφεντικό του εαυτού τους".

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

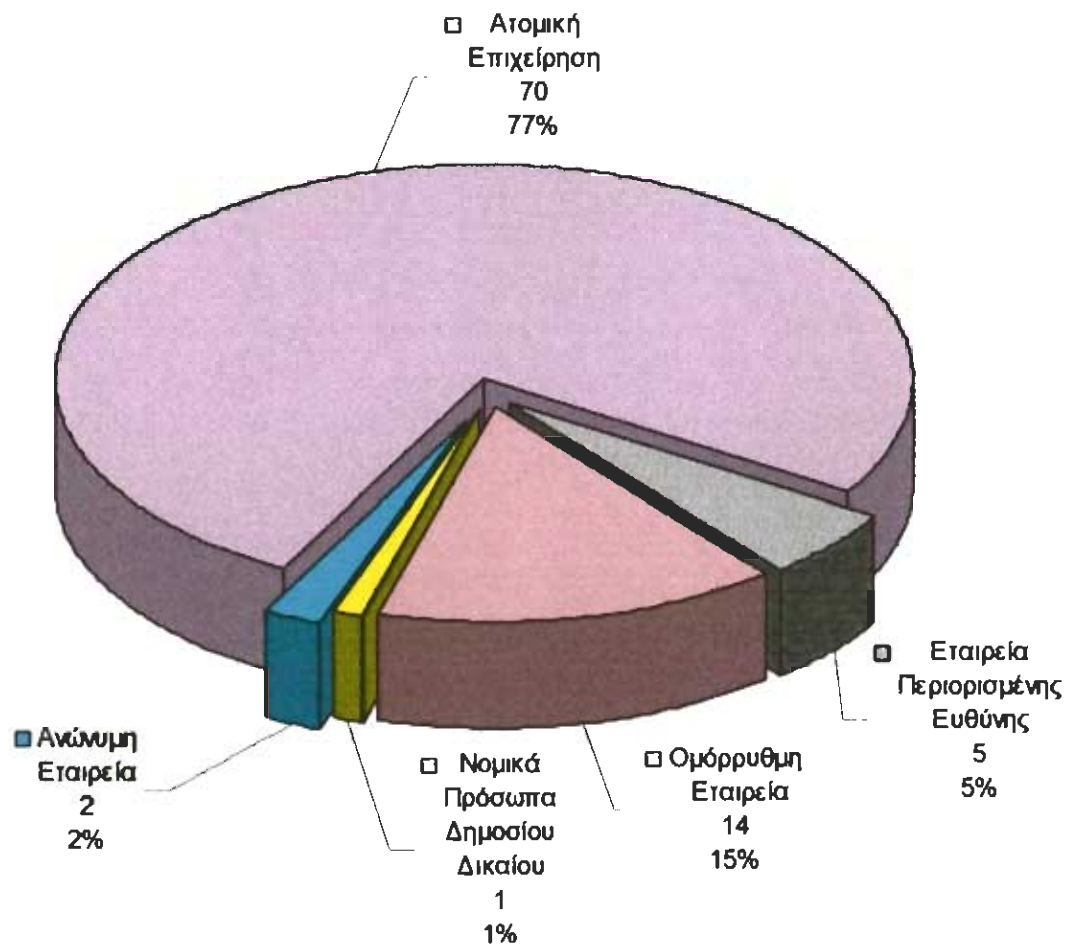
Νομική Μορφή των Επιχειρήσεων

	Νομική Μορφή	Αριθμός Ατόμων	Ποσοστό
1	Ανώνυμη Εταιρεία	2	2%
2	Ατομική Επιχείρηση	70	77%
3	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	5	5%
4	Ομόρρυθμη Εταιρεία	14	15%
5	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	1	1%
Σύνολο		92	100%

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι το 77% των ιδιοκτητών των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής έχουν Ατομική Επιχείρηση. Με αρκετά χαμηλότερο ποσοστό 15%, ακολουθούν οι ιδιοκτήτες που έχουν Ομόρρυθμη Εταιρεία. Οι υπόλοιπες νομικές μορφές των επιχειρήσεων ακολουθούν με πολύ μικρότερα ποσοστά.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

2.9. Πίνακας με κριτήριο το Αντικείμενο Δραστηριότητας

2.9.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 8 αναγράφεται το αντικείμενο της εμπορικής δραστηριότητας των καταστημάτων της οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Προέκυψε λοιπόν ότι στον δρόμο αυτό, την χρονική περίοδο που διεξήχθη η έρευνα, λειτουργούσαν 122 καταστήματα, 7 κτήρια που προσφέρουν υπηρεσίες και υπήρχαν 11 κενή χώροι. Ο Πίνακας 7α περιέχει τα ίδια στοιχεία με τον Πίνακα 7, με την διαφορά όμως ότι έχουν συγκεντρωθεί οι κατηγορίες των καταστημάτων που έχουν ένα μόνο κατάστημα στην περιοχή αυτή και αναφέρονται ως Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας. Επίσης και ορισμένα καταστήματα ομαδοποιήθηκαν. Αυτό έγινε για λόγους εύκολης κατανόησης του συνολικού όγκου των διαφόρων εμπορικών δραστηριοτήτων της υπό-εξέταση περιοχής. Η απεικόνιση του Πίνακα 8α παρουσιάζεται στο Γράφημα 8 (ραβδόγραμμα).

2.9.2. Αντικείμενο Δραστηριότητας

Στον Πίνακα 8 αναφέρονται οι κατηγορίες των καταστημάτων που υπάρχουν στην οδό Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Επιπλέον, στον πίνακα αυτό αναφέρεται και ο αντίστοιχος αριθμός των καταστημάτων. Συνολικά πρόκειται για 129 εμπορικά καταστήματα εκ των οποίων τα 7 προσφέρουν υπηρεσίες, καθώς επίσης υπάρχουν και 11 κενοί χώροι.

Για να γίνει πιο εύκολη η διαδικασία μελέτης και ανάλυσης των δεδομένων, έγιναν οι εξής ομαδοποιήσεις των καταστημάτων: (α) Τα καταστήματα έτοιμων ενδυμάτων και τα καταστήματα με πιτζάμες, εσώρουχα και κάλτσες ανήκουν στα Καταστήματα Ενδυμάτων, (β) Τα τυπογραφεία και τα καταστήματα με χαρτικά είδη ανήκουν στα Τυπογραφεία-Χαρτικά Είδη, (γ) Το κατάστημα με είδη λαϊκής τέχνης και τα καταστήματα με είδη δώρων ανήκουν στα Καταστήματα με Είδη Δώρων. (Οι ομαδοποιήσεις αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα 7α).

Ο Πίνακας 8α προέκυψε μετά και από την ομαδοποίηση καταστημάτων με διαφορετικό αντικείμενο δραστηριότητας που έχουν μόνο ένα κατάστημα στον δρόμο που εξετάζουμε (π.χ. κατάστημα με είδη κυνηγιού, με μεταλλικά ράφια, με στρώματα κ.λ.π.). Η κατηγορία αυτή ονομάστηκε **Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας**. Ο πίνακας αυτός, μας βοήθησε στη δημιουργία του Γραφήματος 8, γιατί η ομαδοποίηση των καταστημάτων αυτών, κάνει το διάγραμμα πιο κατανοητό και απλό.

Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 8α, παρατηρούμε ότι στην υπό-εξέταση περιοχή κυριαρχούν κατά πολύ τα καταστήματα που εμπορεύονται έτοιμα ενδύματα (39). Στην συνέχεια με πολύ μικρότερο αριθμό ακολουθούν τα κοσμηματοπωλεία (10), τα καταστήματα με ηλεκτρικά είδη (6) καθώς και τα καταστήματα υποδημάτων. Τα υπόλοιπα καταστήματα έπονται με μικρότερο αριθμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Αντικείμενο Δραστηριότητας

	Αντικείμενο Δραστηριότητας	Αριθμός Καταστημάτων
1	Ανθοπωλείο	1
2	Αντλητικά Συγκροτήματα	1
3	Αποθήκη Σιδερικών & Μετάλλων	1
4	Αποθήκη Τροφίμων	1
5	Αρτοποιείο	1
6	Βιβλιοπωλεία	2
7	Επιμελητήριο Αχαΐας	1
8	Εργαστήρια Χαρακτικής & Σφραγίδων	2
9	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	2
10	Κατάστημα με Είδη Κυνηγίου	1
11	Κατάστημα με Είδη Λαϊκής Τέχνης	1
12	Κατάστημα με Συλλεκτικά Είδη	1
13	Κατάστημα με Ειδικά Πτηνά	1
14	Κατάστημα με Μεταλλικά Ράφια	1
15	Κατάστημα με Ρολόγια & Μπαταρίες	1
16	Κατάστημα με Στρώματα	1
17	Κατάστημα με Γυναικείες Τσάντες	1
18	Κατάστημα με Υαλικά Είδη	1
19	Καταστήματα με Είδη Διακόσμησης	3
20	Καταστήματα Έτοιμων Ενδυμάτων	35
21	Καταστήματα με Είδη Δώρων	3
22	Καταστήματα με Είδη Κινητής Τηλεφωνίας	2
23	Καταστήματα με Ηλεκτρικά Είδη	6
24	Καταστήματα με Καλλυντικά Είδη	2
25	Καταστήματα με Κορνίζες & Πίνακες	2
26	Καταστήματα με Παιδικά Είδη	4

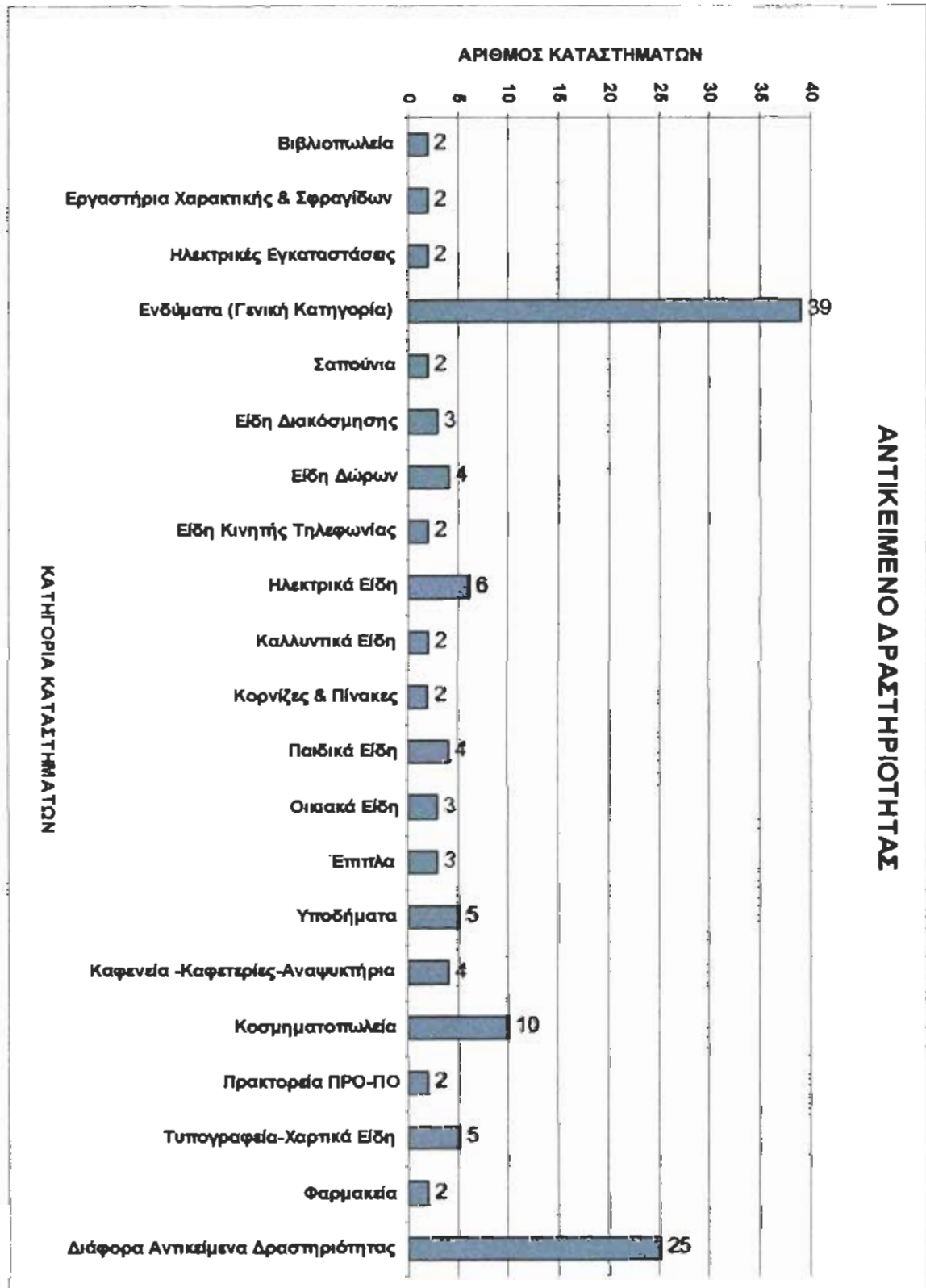
27	Καταστήματα με Πιτζάμες-Εσώρουχα	4
28	Καταστήματα με Σαπούνια	2
29	Καταστήματα Υποδημάτων	5
30	Καταστήματα με Οικιακά Είδη	3
31	Καταστήματα Επίπλων	3
32	Καφεκοπτείο	1
33	Καφενεία -Καφετερίες-Αναψυκτήρια	4
34	Κομμωτήριο	1
35	Κοσμηματοπωλεία	10
36	Κτηνιατρείο	1
37	Μαιευτήριο	1
38	Ξενοδοχείο	1
39	Οινοποιείο	1
40	Παλαισιπωλείο	1
41	Πληροφοριακό Γραφείο	1
42	Πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ	2
43	Τράπεζα	1
44	Τυπογραφεία	4
45	Φαρμακεία	2
46	Φροντιστήριο	1
47	Χαρτικά Είδη	1
48	COURIER	1
49	ΚΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ	(11)
Σύνολο		129

ΠΙΝΑΚΑΣ 8α
Αντικείμενο Δραστηριότητας

	Αντικείμενο Δραστηριότητας	Αριθμός Καταστημάτων
1	Βιβλιοπωλεία	2
2	Εργαστήρια Χαρακτικής & Σφραγίδων	2
3	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	2
4	Καταστήματα Ενδυμάτων (Γενική Κατηγορία)	39
5	Καταστήματα με Σαπούνια	2
6	Καταστήματα με Είδη Διακόσμησης	3
7	Καταστήματα με Είδη Δώρων	4
8	Καταστήματα με Είδη Κινητής Τηλεφωνίας	2
9	Καταστήματα με Ηλεκτρικά Είδη	6
10	Καταστήματα με Καλλυντικά Είδη	2
11	Καταστήματα με Κορνίζες & Πίνακες	2
12	Καταστήματα με Παιδικά Είδη	4
13	Καταστήματα με Οικιακά Είδη	3
14	Καταστήματα Επίπλων	3
15	Καταστήματα Υποδημάτων	5
16	Καφενεία -Καφετερίες-Αναψυκτήρια	4
17	Κοσμηματοπωλεία	10
18	Πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ	2
19	Τυπογραφεία-Χαρτικά Είδη	5
20	Φαρμακεία	2
21	Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας	25
Σύνολο		129

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι στην περιοχή που εξετάζουμε, κυριαρχούν τα Καταστήματα Ένδυσης (39). Με πολύ μικρότερο αριθμό, ακολουθούν τα Κοσμηματοπωλεία (10).

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

2.10. Πίνακας με κριτήριο την Επιλογή της Δραστηριότητας

2.10.1 Εισαγωγή

Στον Πίνακα 9 που ακολουθεί, δίνονται στοιχεία σχετικά με τον λόγο που διάλεξαν οι ιδιοκτήτες των καταστημάτων να ασχοληθούν με το εμπόριο. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε ποιος ήταν ο λόγος που ώθησε τους καταστηματάρχες να ασχοληθούν με το εμπόριο. Αυτό που διαπιστώθηκε από την συγκέντρωση και ανάλυση των στοιχείων είναι ότι, οι περισσότεροι ιδιοκτήτες διάλεξαν να ασχοληθούν με το εμπόριο γιατί τους άρεσε σαν επαγγελματική δραστηριότητα. Ενώ μεγάλος είναι και ο αριθμός των ιδιοκτητών που διάλεξαν την εμπορική δραστηριότητα λόγο του ότι η επιχείρησής τους ήτανε οικογενειακή και έπρεπε να συνεχίσουνε την παράδοση. Οι υπόλοιποι διάλεξαν να ασχοληθούν με την εμπορική δραστηριότητα για διάφορους λόγους, οι οποίοι παρουσιάζονται στον πίνακα. Την απεικόνιση του Πίνακα 9, την βλέπουμε να εμφανίζεται στο Γράφημα 9 το οποίο είναι σε μορφή πίττας.

2.10.2. Λόγοι Επιλογής της Εμπορικής Δραστηριότητας

Ένα άλλο ερώτημα που τέθηκε στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής, αναφερόταν στο λόγο που διάλεξα την εμπορική δραστηριότητα. Θέτοντας αυτό το ερώτημα θέλαμε να διαπιστώσουμε τους λόγους που ώθησαν τους καταστηματάρχες να ασχοληθούν με την συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα.

Από τα δεδομένα μας, που παρουσιάζονται στο Πίνακα 9, παρατηρούμε ότι από τα 92 άτομα που απάντησαν στο ερώτημα αυτό, οι 32 ασχολήθηκαν με την συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα γιατί τους άρεσε. Στην συνέχεια με μικρότερο αριθμό ατόμων (25), ακολουθούν οι καταστηματάρχες που ήθελαν να συνεχίσουν την οικογενειακή παράδοση της επιχείρησης. Άλλοι 17 καταστηματάρχες απάντησαν ότι τυχαία διάλεξαν αυτή την εμπορική δραστηριότητα. Οι υπόλοιποι ερωτηθέντες που απομένουν διάλεξαν την συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα για διάφορους λόγους όπου αναγράφονται στον Πίνακα 9. Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι οι περισσότεροι έμποροι ασχολούνται με μια δραστηριότητα που τους αρέσει.

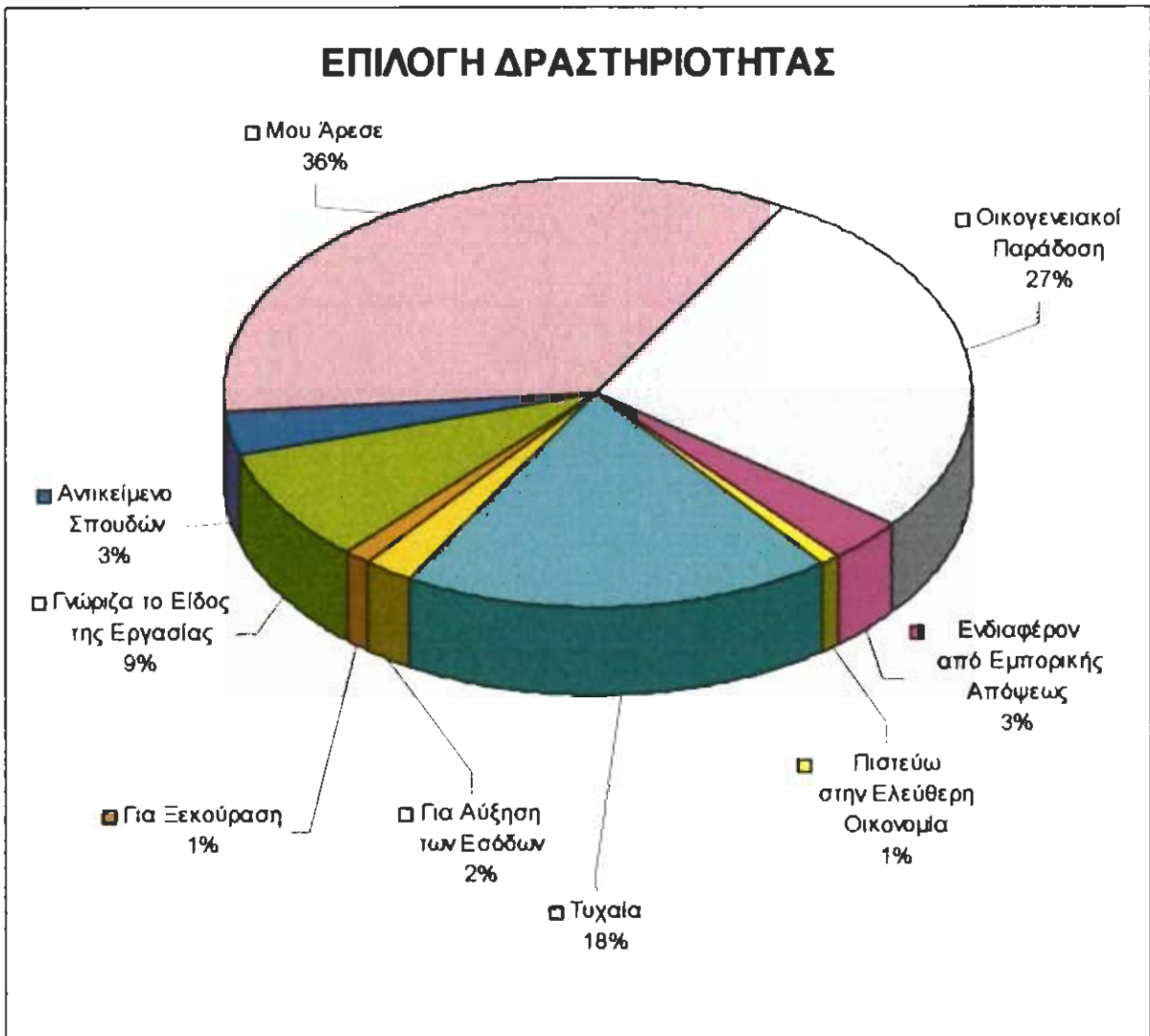
ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Λόγοι Επιλογής της Εμπορικής Δραστηριότητας

	Επιλογή Δραστηριότητας	Αριθμός Ατόμων
1	Για Αύξηση των Εσόδων	2
2	Για Ξεκούραση	1
3	Γνώριζα το Είδος της Εργασίας	8
4	Αντικείμενο Σπουδών	3
5	Μου Άρεσε	32
6	Οικογενειακή Παράδοση	25
7	Ενδιαφέρον από Εμπορικής Απόψεως	3
8	Πιστεύω στην Ελεύθερη Οικονομία	1
9	Τυχαία	17
Σύνολο		92

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι οι περισσότεροι ιδιοκτήτες των καταστημάτων, με ποσοστό 36%, διάλεξαν να την συγκεκριμένη δραστηριότητα γιατί τους άρεσε. Με χαμηλότερο ποσοστό, της τάξεως 27%, ακολουθούν οι καταστηματάρχες που ήθελαν να συνεχίσουν την οικογενειακή παράδοση της επιχείρησης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

2.11. Πίνακας με κριτήριο τους Τρόπους Στέγασης της Επιχείρησης

2.11.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 10 που ακολουθεί, μας δίνονται στοιχεία σχετικά με τον τρόπο στέγασης της επιχείρησης των καταστηματαρχών. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι έμποροι στεγάζουν τις επιχειρήσεις τους σήμερα. Οι τρόποι αυτή είναι: (α) Με Ενοίκιο, (β) Με Αγορά, (γ) Από Κληρονομιά και (δ) Ιδιόκτητο. Από την συγκέντρωση και ανάλυση των στοιχείων διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι έμποροι ενοικιάζουν τα κατάστημα τους στην υπό-εξέταση περιοχή. Η απεικόνιση του πίνακα 10 εμφανίζεται στο Γράφημα 10 υπό μορφή πίττας.

2.11.2. Τρόποι Στέγασης της Επιχείρησης

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο τόσο για τους έμπορους όσο και κατεπέκταση για το εμπόριο μιας πόλης, αποτελεί ο τρόπος στέγασης της επιχείρησης του κάθε έμπορου. Εμείς ζητήσαμε από τους έμπορους να μας απαντήσουν εάν το κατάστημα τους είναι: (α) Ιδιόκτητο, (β) Από κληρονομιά, (γ) Με Ενοίκιο ή (δ) Με Αγορά. Στόχος αυτού του ερωτήματός ήταν να διαπιστώσουμε με ποιους τρόπους οι έμποροι στεγάζουν της επιχειρήσεις τους. Από τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι έμποροι (81) ενοικιάζουν το κατάστημα τους στην υπό-εξέταση περιοχή. Με πολύ χαμηλότερο αριθμό (10) ακολουθούν οι έμποροι οι οποίοι έχουν αγοράσει το κατάστημα τους, ενώ μόλις ένας από τους έμπορους το έχει πάρει από κληρονομιά. Επίσης παρατηρούμε ότι κανένας έμπορος δεν έχει ιδιόκτητο κατάστημα.

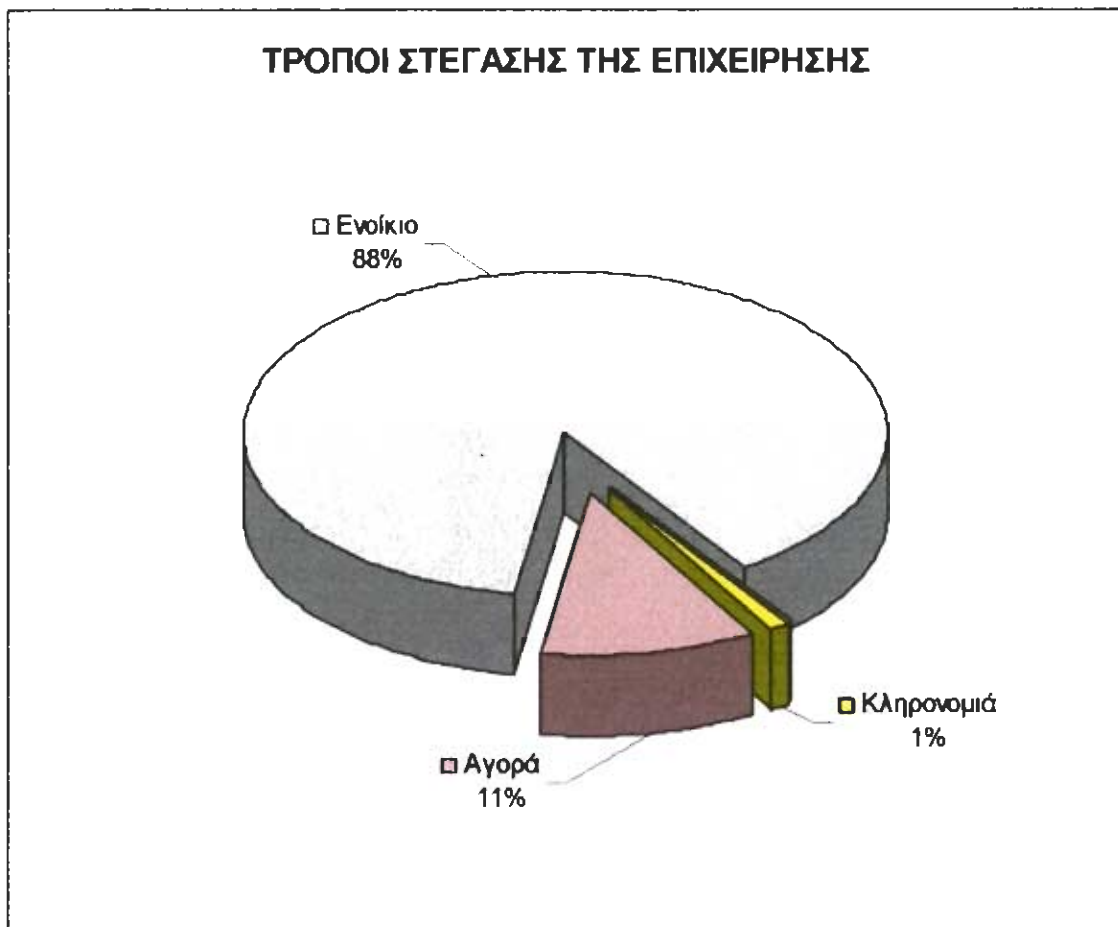
ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Τρόποι Στέγασης της Επιχείρησης

	Τρόποι Στεγάσεις της Επιχείρησης	Αριθμός Ατόμων
1	Αγορά	10
2	Ενοίκιο	81
3	Ιδιόκτητο	0
4	Κληρονομιά	1
Σύνολο		92

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι το 88% των εμπόρων ενοικιάζουν τα καταστήματα τους, ενώ οι υπόλοιποι τρόποι στέγασης των επιχειρήσεων ακολουθούν με πολύ μικρότερα ποσοστά.

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

2.12. Πίνακας με κριτήριο την Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας του Καταστήματος

2.12.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 11 που ακολουθεί, αναγράφεται η ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητας των καταστημάτων της οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη. Το ερώτημα αυτό είχε σαν στόχο την κατάταξη των επιχειρήσεων με κριτήριο το έτος έναρξης των εργασιών τους στον συγκεκριμένο χώρο. Από τα στοιχεία της ερευνάς μας, παρατηρούμε ότι η παλιότερη επιχείρηση που βρίσκεται στην υπό-εξέταση οδό είναι από το 1867. Από το 1867 συνεχίζονται να δημιουργούνται επιχειρήσεις μέχρι και το έτος 2000. Ο Πίνακα 11 εμφανίζει την κατάταξη των επιχειρήσεων ξεκινώντας από την πιο παλαιά και καταλήγει στη νεότερη.

2.12.2. Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας του Καταστήματος

Στο Πίνακα 11 που ακολουθεί, κατατάσσονται οι εμπορικές επιχειρήσεις της περιοχής, με βάση το κριτήριο του έτους έναρξης των εργασιών τους στο συγκεκριμένο χώρο. Το ερώτημα αυτό μας βοήθησε στην κατασκευή του Πίνακα 11, ο οποίος παρουσιάζει τις εμπορικές επιχειρήσεις, ξεκινώντας από τις πιο παλιές και καταλήγει στις νεώτερες. Παρατηρώντας λοιπόν τον πίνακα, βλέπουμε ότι η παλαιότερη επιχείρηση που βρίσκεται στην περιοχή που εξετάζουμε είναι το Κοσμηματοπωλείο Θ.Μ το οποίο δημιουργήθηκε το 1867. Από προηγούμενα ερωτήματα παρατηρούμε ότι η επιχείρηση αυτή είναι οικογενειακή παράδοση. Οι επόμενες επιχειρήσεις όπως παρατηρούμε από τον πίνακα, άργησαν να δημιουργηθούν. Δύο από τα αμέσως επόμενα καταστήματα που δημιουργήθηκαν ήτανε και αυτά κοσμηματοπωλεία. Στην συνέχεια ακολουθούν και άλλες πιο μεταγενέστερες επιχειρήσεις, όμως δημιουργία πολλών νέων επιχειρήσεων παρατηρείτε από την δεκαετία του ογδόντα μέχρι και σήμερα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας του Καταστήματος

	Κατάστημα	Έτος		Κατάστημα	Έτος
1	Θ.Μ (Κοσμηματοπωλείο)	1867	27	ΒΛΑΧΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ (Ενδύματα)	1989
2	ΚΟΣΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Κοσμ.)	1920	28	ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΥ (Είδη Διακόσμης)	1990
3	ΜΕΝΤΗΣ (Κοσμηματοπωλείο)	1920	29	HAPPENING (Ενδύματα)	1990
4	HOBBY (Τυπογραφείο)	1920	30	BRANDS (Ενδύματα)	1991
5	ΡΕΛΛΑΣ (Κοσμηματοπωλείο)	1935	31	ΤΕΧΝΟΜΕΤΑΛ (Επιπλα)	1991
6	ΦΙΝΟΣΤΡΩΜ (Στρωματοποιεία)	1942	32	ΗΛΕΚΤΡΑΓΟΡΑ ΠΑΤΡΩΝ	1992
7	ΖΕΝΙΤΗ (Κοσμηματοπωλείο)	1955	33	MULTI CAFE (Καφετερία)	1992
8	ΜΕΛΙΣΣΑ (Γυναικεία Ενδύματα)	1965	34	ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ	1993
9	ΜΟΥΓΚΟΓΙΑΝΝΗ (Ηλεκτ. Είδη)	1970	35	JEANIOUS (Ενδύματα)	1993
10	ΑΦΟΙ ΣΥΡΡΟΚΩΣΤΑ (Είδη Κυν.)	1970	36	ΣΠΗΛΙΩΤΗ (Οινοποιείο)	1993
11	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ (Κορνιζ.)	1970	37	ΦΟΡΤΩΣΗΣ (Τυπογραφείο)	1993
12	NEW STYLE (Γυναικεία Ενδύματα)	1976	38	ΜΑΓΙΑΠΑ (Είδη Διακόσμησης)	1994
13	ΣΥΛΛΟΓΗ (Είδη Διακόσμησης)	1978	39	BETTY BARCLAY (Ενδύματα)	1994
14	ΕΙΔΗ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	1978	40	RAXEVSKY (Ενδύματα)	1994
15	ΗΛΑΚΑΤΗ (Είδη Δώρων)	1980	41	ΚΑΛΛΙΓΡΑΜ (Σφραγιδές-Επιγραφ.)	1994
16	OLYMPIA (Ηλεκτρικά Είδη)	1980	42	ΚΟΥΜΠΙΑΤΗΣ (Καλλυντικά Είδη)	1994
17	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ (Κάλτσες)	1981	43	ΜΑΝΤΕΛΗ (ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ)	1994
18	BOSTON (Ανδρικά Ενδύματα)	1982	44	ΑΓΟΥΡΙΔΟΥ ΑΛΕΚΑ (Επιπλα)	1995
19	STRONGER (Μεταλλικά Ράφια)	1983	45	ΔΑΡΜΑΣ (Ηλεκτ. Είδη)	1995
20	FIGURA (Υποδήματα)	1984	46	ARTIS (Κοσμηματοπωλείο)	1995
21	ΚΟΥΦΗΣ (Ενδύματα)	1985	47	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (Ηλεκτ. Είδη)	1996
22	Auto Sound (Ηλεκτ. Είδη)	1986	48	DANIER PALOUBIS (Υποδήματα)	1996
23	ΙΑΤΡΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ	1986	49	ΝΑΚ (Είδη Διακόσμησης)	1997
24	ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	1987	50	ΚΟΥΤΙ (Είδη Δώρων)	1997
25	BUGATTI (Ενδύματα)	1988	51	Δ. ΓΙΑΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (Ενδύματα)	1997
26	ΚΙΤΣΑΝΟΣ (Είδη Δώρων)	1989	52	ESCAPE (Υαλικά)	1997

53	NIN (Κοσμηματοπωλείο)	1997	73	ΠΑΠΙΓΙΟΝ (Εσώρουχα)	1999
54	BENIAMINO (Παιδικά Είδη)	1997	74	Η ΓΩΝΙΑ (Καφενείο)	1999
55	SOFOKIDS (Παιδικά Είδη)	1997	75	ΞΥΛΟΛΙΘΟΣ (Κορνίζες)	1999
56	XARTOPOLIS (Χαρτικά Είδη)	1997	76	ΚΟΝΤΗ (Παιδικά Είδη)	1999
57	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ (Τσάντες)	1998	77	FUNNYTOON (Παιδικά Είδη)	1999
58	ΠΛΕΓΑΣ (Ενδύματα)	1998	78	ΝΤΑΚΟΣ (Τηλέφωνα)	1999
59	DELIKATESSEN (Ενδύματα)	1998	79	ΜΟCASSINO (Υποδήματα)	1999
60	ΚΙΝΟ (Ενδύματα)	1998	80	ΠΟΙΗΣΗ ΧΕΙΡΟΣ (Είδη Δώρων)	1999
61	ΛΟΙΖΟΣ (Ενδύματα)	1998	81	ΒΥΣΣΙΝΟΚΗΠΟΣ (Ανθοπωλείο)	2000
62	ZIC-ZAC (Ενδύματα)	1998	82	ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ	2000
63	BIANCO (Εσώρουχα)	1998	83	EVENTEL' S HOUSE (Οικ. Είδη)	2000
64	ΖΟΥΓΚΛΑ (Κατάστημα με Πτηνά)	1998	84	ΠΗΓΗ (Είδη Δώρων)	2000
65	COFFEWAY (Καφεκοπτείο)	1998	85	ΑΤΤΡΑΤΤΙΒΟ (Ενδύματα)	2000
66	ΔΕΡΜΑΤΙΝΟΣ (Κοσμηματοπωλείο)	1998	86	ΒΙ & ΔΙ (Ενδύματα)	2000
67	ΠΑΝΔΩΡΑ (Κοσμηματοπωλείο)	1998	87	FICO D' INDIA (Ενδύματα)	2000
68	ΚΑΤΣΑΡΕΛΗΣ (Ρολόγια-Μπαταρ.)	1998	88	MARIABI (Ενδύματα)	2000
69	ΤΗΙΡΟΣ (Τσάντες)	1999	89	RIBO (Ενδύματα)	2000
70	GARIAZZO (Ενδύματα)	1999	90	Κ.Γ (Εσώρουχα)	2000
71	MADE IN ITALY(Ενδύματα)	1999	91	FIZZ (Σαπούνια)	2000
72	TRICO(Ενδύματα)	1999	92	EL-EF (Υποδήματα)	2000

Από τον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι από το 1867 που εμφανίζεται η παλαιότερη επιχείρηση μέχρι και την δεκαετία του ογδόντα δεν υπάρχει έντονη εμπορική δραστηριότητα στην υπό-εξέταση περιοχή. Δημιουργία πολλών νέων επιχειρήσεων παρατηρούμε από την δεκαετία του ογδόντα μέχρι και σήμερα.

2.13. Πίνακας με κριτήριο τα Προηγούμενα Αντικείμενα Δραστηριότητας

2.13.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 12 που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα είδη δραστηριοτήτων των εμπορικών καταστημάτων που υπήρχαν παλαιότερα στη περιοχή που εξετάζουμε. Αυτό το ερώτημα το θέσαμε, γιατί προκειμένου να μελετήσουμε την εξέλιξη του εμπορίου, θα πρέπει να αναζητήσουμε και να μελετήσουμε τα στοιχεία που έχουν να κάνουν με το εμπόριο παλαιότερα. Ένα στοιχείο είναι το είδος των εμπορικών καταστημάτων που υπήρχαν σε μια περιοχή.

Αυτά τα στοιχεία τα πήραμε από τις απαντήσεις των σημερινών ιδιοκτητών, των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής μας και τα οποία παρουσιάζουμε στον Πίνακα 12. Βάση λοιπόν αυτών των στοιχείων, παρατηρούμε ότι τα περισσότερα καταστήματα ήταν έτοιμων ενδυμάτων, κοσμηματοπωλεία και καταστήματα με έπιπλα, ενώ αρκετές ήταν και οι αποθήκες.

Η απεικόνιση του Πίνακα 12, εμφανίζεται στο Γράφημα 12 υπό μορφή ραβδογράμματος. Για λόγους όμως εύκολης κατανόησης του συνολικού όγκου των διάφορων δραστηριοτήτων της υπό-εξέταση περιοχής, οι κατηγορίες των καταστημάτων που είχαν μόνο ένα κατάστημα σε αυτή την περιοχή, συγκεντρώθηκαν και αναφέρονται ως Διάφορα Αντικείμενα Δραστηριότητας στο Γράφημα 12.

Στον επόμενο Πίνακα 12α, γίνεται μια σύγκριση μεταξύ των καταστημάτων που βρίσκονταν παλαιότερα στην ίδια θέση με τα σημερινά καταστήματα της υπό-εξέταση περιοχής.

Πρέπει να αναφέρουμε ότι, στο ερώτημα αυτό γνώριζαν να απαντήσουν οι 62 από τους 92 καταστηματάρχες. Έτσι το θεωρήσαμε ως ικανοποιητικό ποσοστό, για μια γενική εικόνα του εμπορίου παλαιότερα.

2.13.2. Παλαιότερα Αντικείμενα Δραστηριότητας

Ο Πίνακας 12 μας δίνει στοιχεία σχετικά με τα καταστήματα που υπήρχαν στην ίδια χωροταξική θέση πριν από τα σημερινά εμπορικά καταστήματα. Από αυτό το ερώτημα αναζητήσαμε και μελετήσαμε στοιχεία που έχουν να κάνουν με το εμπόριο παλαιότερα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

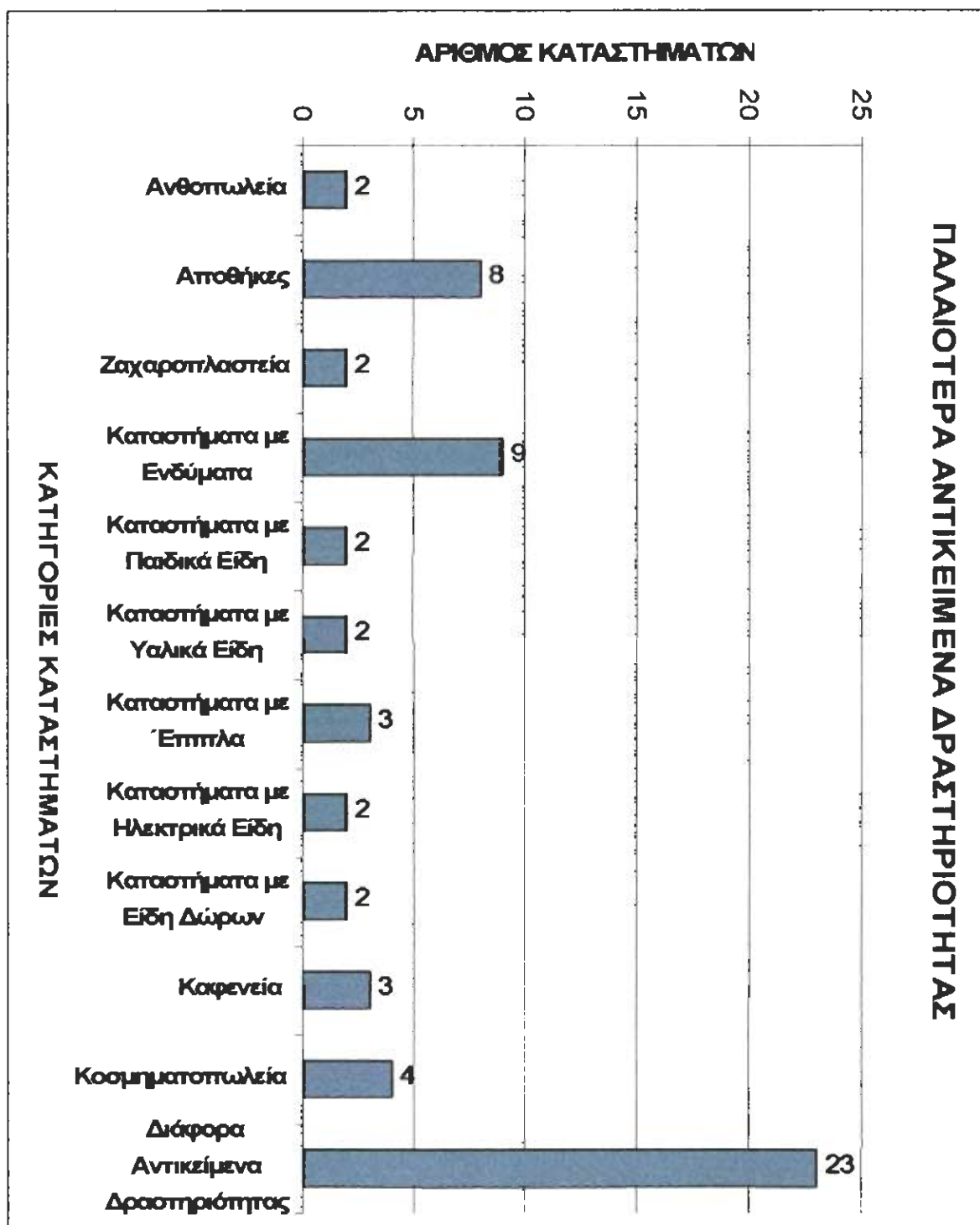
Παλαιότερα Αντικείμενα Δραστηριότητας

	Παλαιότερα Αντικείμενα Δραστηριότητας	Αριθμός Καταστημάτων
1	Αγγειοπλαστήριο	1
2	Ανθοπωλεία	2
3	Αντίκες	1
4	Αποθήκες	8
5	Γιαπί	1
6	Γραφείο	1
7	Δισκάδικο	1
8	Εμπορία Λαδιού	1
9	Εμποροραφείο	1
10	Ζαχαροπλαστεία	2
11	Κατάστημα με Πλεκτά Είδη	1
12	Κατάστημα με Κουρτίνες	1
13	Κατάστημα με Καλλυντικά Είδη	1
14	Κατάστημα με Οικιακά Είδη	1
15	Κατάστημα με Υποδήματα	1
16	Κατάστημα με Υφάσματα	1
17	Κατάστημα με Ταξιδιωτικά Είδη	1
18	Κατάστημα με Υδραυλικά Είδη	1

19	Κατάστημα με Μεταλλικά Έπιπλα	1
20	Κατάστημα με Ζυγαριές	1
21	Καταστήματα με Ενδύματα	9
22	Καταστήματα με Παιδικά Είδη	2
23	Καταστήματα με Υαλικά Είδη	2
24	Καταστήματα με Έπιπλα	3
25	Καταστήματα με Ηλεκτρικά Είδη	2
26	Καταστήματα με Είδη Δώρων	2
27	Καφενεία	3
28	Κοσμηματοπωλεία	4
29	Κουρείο	1
30	Οδοντοτεχνίτης	1
31	Τεχνικό Εργαστήριο	1
32	Τυπογραφείο	1
33	Service Τηλεοράσεων	1
34	Courier	1
Σύνολο		62

Από τον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι, τα περισσότερα προηγούμενα καταστήματα που υπήρχαν στην υπό-εξέταση περιοχή, εμφανίζονται και στην σημερινή μορφή της αγοράς με βάση το πίνακα που παρουσιάζει την Χωροταξική Καταγραφή των καταστημάτων της Ρήγα Φεραίου (Βλέπε σελ. 12). Παρατηρούμε όμως ότι ένας μικρός αριθμός καταστημάτων όπως π.χ. Αγγειοπλαστήριο, Κατάστημα με Εμπορία Λαδιού κ.λ.π., δεν εμφανίζεται στην σημερινή μορφή αγοράς.

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

2.13.3. Σύγκριση Αντικειμένων Δραστηριότητας Μεταξύ Σημερινών και Παλαιότερων Καταστημάτων

Στον παρακάτω Πίνακα 12α, καταγράφονται τα αντικείμενα δραστηριότητας των εμπορικών καταστημάτων που βρίσκονταν στην ίδια θέση πριν από τα σημερινά εμπορικά καταστήματα της οδού Ρήγα Φεραίου. Στόχος του πίνακα αυτού ήταν να μελετήσουμε την εξέλιξη του εμπορίου στην υπό-εξέταση περιοχή και να δούμε ποια εμπορικά καταστήματα διατήρησαν το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας και ποια όχι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12α

Καταστήματα του Χθες και του Σήμερα

	Κατάστημα του Χθες	Κατάστημα του Σήμερα
1	Ενδύματα	Είδη Διακόσμησης (συλλογή)
2	Ενδύματα	Ενδύματα (RIBO)
3	Ενδύματα	Κοσμηματοπωλείο (ΠΑΝΔΩΡΑ)
4	Κοσμηματοπωλείο	Ενδύματα (TRICOT)
5	Υφάσματα	Ενδύματα (RAXEVSKY)
6	Καφενείο	Ενδύματα (New Style)
7	Παιδικά Είδη	Ενδύματα (ATTRATTIVO)
8	Υαλοπωλείο	Ενδύματα (HAPPENING)
9	Ενδύματα	Ενδύματα (Κούφης)
10	Κοσμηματοπωλείο	Κοσμηματοπωλείο (PEΛΛΑΣ)
11	Τεχνικό Εργαστήρι	Ενδύματα (ΜΕΛΙΣΣΑ)
12	Υαλοπωλείο	Ηλεκτρικά Είδη (Μουγκογιάννης)
13	Ενδύματα	Ενδύματα (Κ.Γ)
14	Κουρτίνες	Ενδύματα (ΒΛΑΧΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ)
15	Πλεκτά Είδη	Υποδήματα (Moccassino)

16	Ζαχαροπλαστείο	Εσώρουχα (Παπιγιόν)
17	Πρατήριο Λαδιού	Κτηνιατρείο
18	Κοσμηματοπωλείο	Κοσμηματοπωλείο (ARTIS)
19	Καλλυντικά Είδη	Υποδήματα (EL-EF)
20	Κουρείο	Ηλεκτρικά Είδη (OLYMPIA)
21	Αποθήκη	Είδη Κυνηγίου (ΑΦΟΙ ΣΥΡΡΟΚΩΣ.)
22	Αποθήκη Λιπασμάτων	Ενδύματα (ZIC ZAC)
23	Τυπογραφείο	Υαλοπωλείο (ESCAPE)
24	Καφενείο	Καφενείο (Η Γωνιά)
25	Έπιπλα	Έπιπλα (ΤΕΧΝΟΜΕΤΑΝ)
26	Αποθήκη	Είδη δώρων (ΠΟΙΗΣΗ ΧΕΙΡΟΣ)
27	Οδοντοτεχνίτης	Ενδύματα (ΠΛΕΓΑΣ)
28	Αποθήκη	Οινοποιείο (ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ)
29	Ανθοπωλείο	Ανθοπωλείο (ΒΥΣΣΙΝΟΚΗΠΟΣ)
30	Ενδύματα	Κοσμηματοπωλείο (ΔΕΜΑΡΤΙΝΟΣ)
31	Αγγειοπλαστήριο	Ενδύματα (ΛΟΙΖΟΣ)
32	Αντίκες	Ενδύματα (BETTY BARCLAY)
33	Δισκάδικο	Καφετέρια (MULTI CAFÉ)
34	Ενδύματα	Υποδήματα (DANIER)
35	Αποθήκη	Ενδύματα (Jeanious)
36	Οικιακά Είδη	Καλλυντικά Είδη (ΚΟΥΜΠΑΤΗΣ)
37	Υποδήματα	Καφεκοπτείο (Coffee Way)
38	Εμποροραφείο	Ενδύματα (Δ. Γιαννικόπουλος)
39	Κοσμηματοπωλείο	Κοσμηματοπωλείο (NIN)
40	Ηλεκτρικά Είδη	Είδη δώρων (ΚΙΤΣΑΝΟΣ)
41	Γιαπί	Παιδικά Είδη (BENIAMINO)
42	Ενδύματα	Ενδύματα (GARIAZZO)
43	Ηλεκτρικά Είδη	Τσάντες (THIROS)
44	Ταξιδιωτικά Είδη	Ενδύματα (BRANDS)

45	Ενδύματα	Ενδύματα (Bi&Di)
46	Service Τηλεοράσεων	Εσώρουχα (BIANGO)
47	Είδη Δώρων	Είδη Δώρων (ΠΗΓΗ)
48	Παιδικά Είδη	Επιγραφές-Σφραγίδες (ΚΑΛΛΙΓΡ.)
49	Υδραυλικά Είδη	Ηλεκτρικά Είδη (ΗΛΕΚ. ΠΑΤΡΩΝ)
50	Αποθήκη	Λαϊκή Τέχνη (ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ ΓΩΝΙΑ)
51	Έπιπλα	Ενδύματα (MARIABI)
52	Ζαχαροπλαστείο	Μεταλλικά Ράφια (STRONGER)
53	Γραφεία	Είδη Διακόσμησης (NAK INTER.)
54	Είδη Δώρων	Σαπούνια (FIZZ)
55	Αποθήκη	Είδη Δώρων (ΚΟΥΤΙ)
56	Καφενείο	Ηλεκτρικά Είδη (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ)
57	Μεταλλικά Έπιπλα	Χαρτικά Είδη (HARTOPOLIS)
58	Αποθήκη	Κατοικίδια ζώα (ΖΟΥΓΚΛΑ)
59	Ζυγαριές	Ρολόγια-Μπαταρίες (ΚΑΤΣΑΡΕΛΗ)
60	COURIER	Ενδύματα (DELIKATESSEN)
61	Ανθοπωλείο	Βιβλιοπωλείο (ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟ.)
62	Έπιπλα	Εγκαταστα. Θερμάνσεις (ΔΑΡΜΑΣ)

Παρατηρώντας τον πίνακα βλέπουμε ότι μόνο 13 καταστήματα διατήρησαν το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας ενώ τα υπόλοιπα 49 είναι διαφορετικού αντικειμένου δραστηριότητας. Από την μελέτη αυτών των στοιχείων καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, αλλάζοντας οι καταναλωτικές ανάγκες, αλλάζουν και οι κατηγορίες των εμπορικών καταστημάτων. Αυτό συμβαίνει γιατί το εμπόριο πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της αγοράς, στις διάφορες χρονικές περιόδους.

2.14. Πίνακες με κριτήριο τους Υπάλληλους που Απασχολούνται

A) Όλο τον Χρόνο Β) Σε Περίοδο Αυξημένης Δραστηριότητας

2.14.1. Εισαγωγή

Στους Πίνακες 13α & 13β που ακολουθούν, δίνονται στοιχεία σχετικά με τον αριθμό υπάλληλων που απασχολούν οι ιδιοκτήτες των καταστημάτων: α) Όλο τον Χρόνο και β) Σε Περίοδο Αυξημένης Δραστηριότητας. Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε τον αριθμό των αριθμών υπάλληλων που απασχολούν οι ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής, όλο τον χρόνο και σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας, έτσι ώστε να μπορέσουμε να συγκρίνουμε αυτές τις δυο περιπτώσεις.

Με την συγκέντρωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων μας, συμπεραίνουμε ότι και στις δύο περιπτώσεις είναι αρκετά ψηλός ο αριθμός των καταστημάτων που δεν απασχολούν κανένα υπάλληλο. Στη συνέχεια παρατηρούμε ότι αν και με μικρά ποσοστά αυξάνεται ο αριθμός κάπως ο αριθμός των υπάλληλων που απασχολούνται σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας. Η απεικόνιση των Πινάκων 13α & 13β εμφανίζεται στο Γράφημα 13.

2.14.2. Ο Αριθμός των Υπαλλήλων που Απασχολούνται:

(α) Όλο τον Χρόνο

(β) Σε Περίοδο Αυξημένης Εμπορικής Δραστηριότητας

Άλλο ένα ερώτημα που τέθηκε στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της περιοχής μας, αναφερόταν στον αριθμό των υπαλλήλων που απασχολούν στην επιχείρησή τους: (α) Όλο τον χρόνο και (β) Σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας (εκπτώσεις). Στόχος αυτού του ερωτήματος ήταν να διαπιστώσουμε τον αριθμό των υπαλλήλων που απασχολούν οι ιδιοκτήτες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής, όλο τον χρόνο και σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας, έτσι ώστε να μπορέσουμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα.

Από τα στοιχεία που μας παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες, παρατηρούμε ότι και στις δύο περιπτώσεις, ο ψηλότερος αριθμός παρουσιάζεται στα καταστήματα που δεν απασχολούν κανένα υπάλληλο (41 στην 1^η περίπτωση και 38 στην 2^η περίπτωση). Αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι μικρού μεγέθους και οι ιδιοκτήτες μπορούν να αντεπεξέλθουν από μόνοι τους στις απαιτήσεις της επιχείρησής τους, χωρίς να χρειάζεται να προσλάβουν υπαλλήλους. Αμέσως μετά ακολουθούν οι επιχειρήσεις που απασχολούν μόνο ένα υπάλληλο και όπως παρατηρούμε, εμφανίζεται ο ίδιος αριθμός καταστημάτων και στις δύο περιπτώσεις (33). Στην συνέχεια όμως παρατηρούμε ότι σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας, αν και όχι σε μεγάλο βαθμό, αυξάνεται η απασχόληση υπαλλήλων κατά ένα ποσοστό 16%.

Συνολικά, όλο τον χρόνο (μόνιμα) απασχολούνται 87 υπάλληλοι στις επιχειρήσεις που εξετάζουμε, ενώ σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας οι υπάλληλοι των ίδιων επιχειρήσεων ανέρχονται στους 102.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13α

Αριθμός των Υπαλλήλων που Απασχολούνται Όλο τον Χρόνο

Αριθμός Υπάλληλων	Αριθμός Καταστημάτων	Απασχολούμενοι Υπάλληλοι
Κανένα	41	0
Ένα	33	33
Δυο	10	20
Τρεις	5	15
Τέσσερις	1	4
Πέντε	1	5
Δέκα	1	10
Σύνολο	92	87

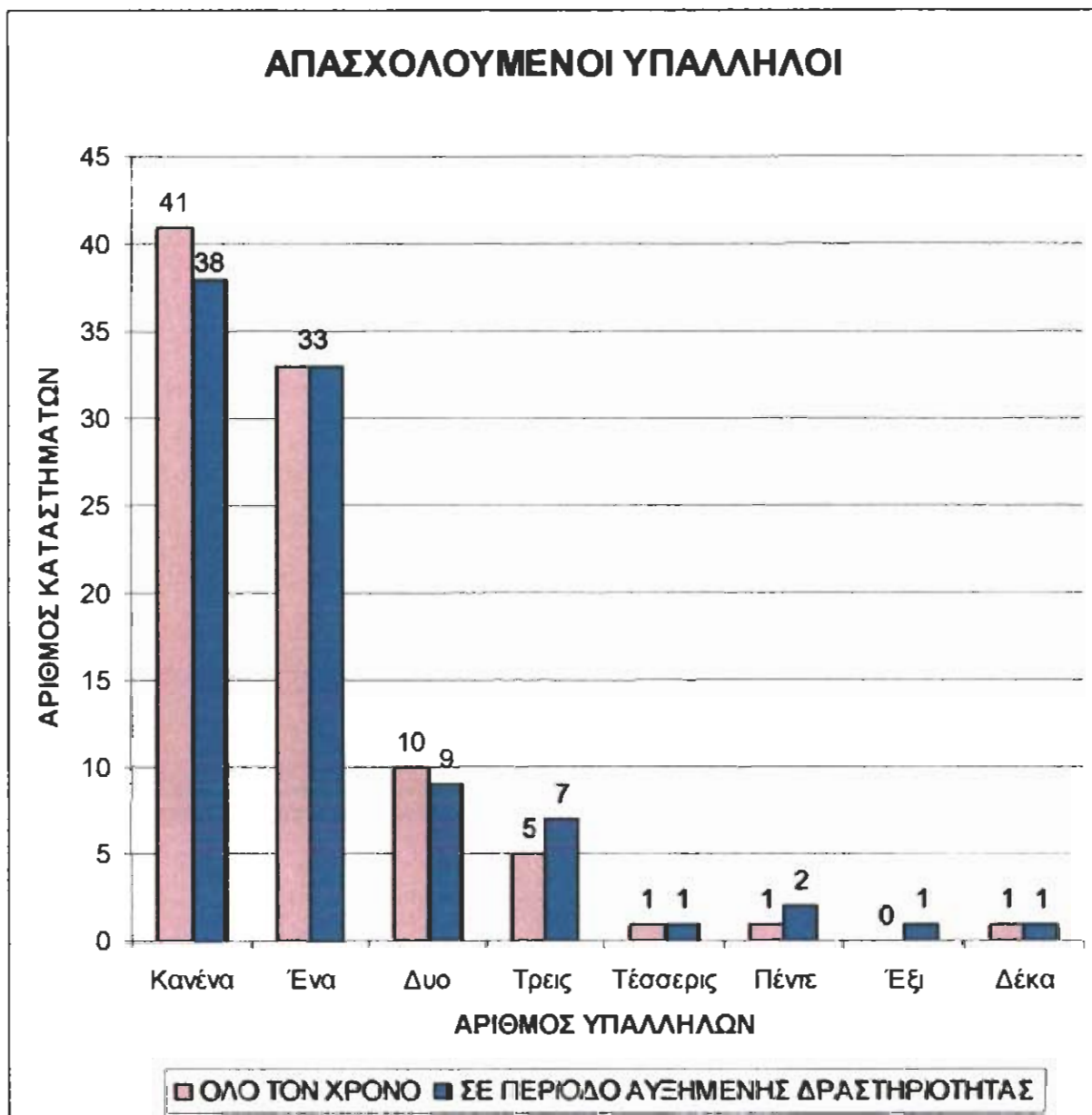
ΠΙΝΑΚΑΣ 13β

Αριθμός των Υπαλλήλων που Απασχολούνται Σε Περίοδο Αυξημένης Εμπορικής Δραστηριότητας

Αριθμός Υπάλληλων	Αριθμός Καταστημάτων	Απασχολούμενοι Υπάλληλοι
Κανένα	38	38
Ένα	33	33
Δυο	9	18
Τρεις	7	21
Τέσσερις	1	4
Πέντε	2	10
Έξι	1	6
Δέκα	1	10
Σύνολο	92	102

Συγκρίνοντας τους δύο παραπάνω πίνακες παρατηρούμε ότι σε περίοδο αυξημένης εμπορικής δραστηριότητας αυξάνεται ο αριθμός των απασχολούμενων υπαλλήλων κατά 16%.

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

2.15. Πίνακας με κριτήριο την χρήση:

α) Leasing   β) Franchising

2.15.1. Εισαγωγή

Στον Πίνακα 14 που ακολουθεί, παρουσιάζεται ο αριθμός των επιχειρήσεων της υπό-εξέταση περιοχής, οι οποίες κάνουν χρήση του Leasing (Χρηματοδοτική Μίσθωση) και του Franchising (Σύμβαση Μεταξύ Δυο Επιχειρήσεων). Στόχος αυτό του ερωτήματος μας, ήταν να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων που εξετάζουμε, έχουν γνώση για τις δύο αυτές έννοιες και πόσοι είναι αυτοί που κάνουν χρήση του Leasing και του Franchising. Από την συγκέντρωση και ανάλυση των αποτελεσμάτων, παρατηρούμε ότι μόνο 3 από τους 92 ερωτηθέντες κάνουν χρήση του Leasing και 12 από αυτούς κάνουν χρήση του Franchising. Η απεικόνιση του Πίνακα 14, παρουσιάζεται στο Γράφημα 14

2.15.2. Χρήση του Leasing και του Franchising

Το τελευταίο ερώτημα που τέθηκε στους ιδιοκτήτες των καταστημάτων της περιοχής που εξετάζουμε, αναφερόταν στο εάν κάνουν χρήση του Leasing και του Franchising. Αυτό το ερώτημα είχα σαν στόχο να διαπιστώσουμε κατά πόσο οι επιχειρηματίες της υπό-εξέταση περιοχής, γνωρίζουν για αυτές τις δυο έννοιες και πόσοι από αυτούς κάνουν χρήση τους. Πριν σχολιάσουμε τα αποτελέσματα αυτής της ερώτησης, θεωρήσαμε χρήσιμο να αναφέρουμε τις δυο αυτές έννοιες.

Το "Leasing" ή Χρηματοδοτική Μίσθωση, όπως όρος αποδίδεται στην Ελληνική, είναι μια μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση με σκοπό την απόκτηση εξοπλισμού ή ακίνητου για επαγγελματική χρήση. Ο επαγγελματίας επιλέγει τον εξοπλισμό ή το ακίνητο που θεωρεί κατάλληλο για την εργασία του, η εταιρία Leasing τον αγοράζει εξοφλώντας τον προμηθευτή ή τον ιδιοκτήτη του ακίνητου και στην συνέχεια τον ενοικιάζει στην επιχείρηση για μια περίοδο που δεν είναι κατώτερη των τριών ετών για τον κινητό εξοπλισμό και των δέκα ετών για τα ακίνητα. Στο τέλος της σύμβασης ο εξοπλισμός ή το ακίνητο, περιέχεται στην ιδιοκτησία της επιχείρησης συνήθως με το συμβολικό τίμημα των 1.000 δρχ.

Το "Franchising" είναι ένα σύστημα συνεργασίας (μια σύμβαση) μεταξύ δύο επιχειρήσεων, βάση της οποίας η μια επιχείρηση "δικαιοπάροχος" παραχωρεί στην άλλη, το "δικαιόδοχο", έναντι μιας πάγιας πληρωμής και ποσοστών, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του πακέτου Franchise, δηλαδή μιας δέσμης δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν: εμπορικά σήματα ή επωνυμίες, διακριτικά γνωρίσματα καταστημάτων, πρότυπα χρήσεως, σχέδια, δικαίωμα αντιγραφής κ.λ.π., με σκοπό την εμπορία συγκεκριμένων τύπων προϊόντων ή υπηρεσιών. Παραδείγματα Franchising είναι η Coca-Cola, τα Goodys, οι εταιρείες έτοιμων ενδυμάτων CAMEL κ.λ.π.

Με τα από μια γενικότερη ερευνά περί του θέματος διαπιστώσαμε ότι το Leasing στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε περισσότερο από τις σχετικά μεγάλες παρά

από τις μικρές επιχειρήσεις. Ο θεσμός όμως του Leasing, βρίσκεται σε δυναμική ανάπτυξη και οι προοπτικές του είναι ευνοϊκές για την Ελλάδα. Σχετικά με το Franchising παρατηρήσαμε ότι έχει εξαπλωθεί σε αρκετούς κλάδους επιχειρήσεων εδώ στην Ελλάδα και συνεχίζει ακόμη να εξαπλώνεται.

Επιστρέφοντας τώρα στο Πίνακα 14 και παρατηρώντας τα αποτελέσματα, βλέπουμε ότι μόλις 3 από τους 92 ιδιοκτήτες που μας απάντησαν σε αυτό το ερώτημα, χρησιμοποιούν την μέθοδο Leasing_ και άλλοι 12 ερωτηθέντες έχουν το δικαίωμα εκμετάλλευσης του πακέτου Franchise. Εδώ επίσης θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι οι περισσότεροι από τους ιδιοκτήτες των καταστημάτων δεν γνώριζαν γι'αυτές τις έννοιες.

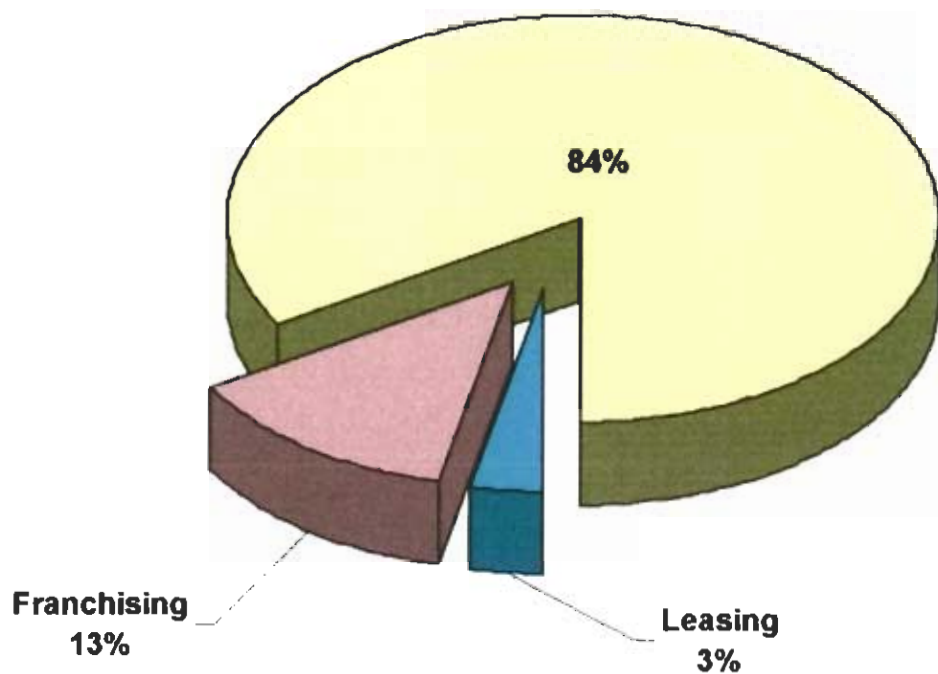
ΠΙΝΑΚΑΣ 14

Χρήση του Leasing και του Franchising

	Αριθμός Καταστημάτων
Leasing	3
Franchising	12

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

ΧΡΗΣΗ LEASING-FRANCHISING

□ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΝ ΧΡΗΣΗ LEASING-FRANCHISING

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3.1. Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο παρατίθενται οι συνεντεύξεις που πήραμε από τρεις εμπόρους που διαθέτουν κατάστημα στην οδό Ρήγα Φεραίου. Ο πρώτος από τον οποίο πήραμε συνέντευξη ήταν ο Κύριος Γιαννικόπουλος Δημήτρης, ο οποίος διαθέτει κατάστημα με έτοιμα ανδρικά ενδύματα. Ο δεύτερος έμπορος διαθέτει κατάστημα με έτοιμα ανδρικά ενδύματα, θέλησε όμως να διατηρήσει την ανωνυμία του για προσωπικούς λόγους. Τέλος ο τρίτος έμπορος, ήταν ο Κύριος Μουτσιόπουλος Θεόδωρος, ο οποίος διαθέτει χρυσοχοείο (ένα από τα πρώτα μαγαζιά που εμφανίστηκαν στην υπό-εξέταση περιοχή).

3.2. Συνεντεύξεις από Καταστηματάρχες

Κύριος Γιαννικόπουλος Δημήτρης

1) Κύριε Γιαννικόπουλε τι γνωρίζετε για την ιστορία και την εξέλιξη της υπό-εξέταση περιοχής;

Αυτός ο δρόμος άρχισε να χτίζεται το 1938 και μέχρι το 1965 δεν υπήρχε καμία υποδομή και καθόλου κίνηση. Μετά το 1970 άρχισαν να χτίζονται οι πρώτες πολυκατοικίες και άλλα κτήρια, όμως αυτά έγιναν μετά από πολλά σφάλματα της πολιτείας. Με το ρουσφέτι των πολιτικών δεν έγιναν τα αρχικά σχέδια που είχε πει ο πολεοδόμος το 1838 αλλά ακριβώς τα αντίθετα. Δηλαδή τα πεζοδρόμια και τα κτήρια έπρεπε να είναι πιο μέσα. Σιγά – σιγά, φτάσαμε στο 2000 με ριζική ανακαίνιση του δρόμου των πεζοδρομιών και των μαγαζιών. Έτσι σήμερα δημιουργήθηκε μια πολύ καλή κίνηση στο δρόμο αυτό.

2)Πότε άρχισε ο δρόμος αυτός να έχει έντονη εμπορική κίνηση;

Βασικά η Ρήγα Φεραίου άρχισε να παρουσιάζει έντονη εμπορική κίνηση την τελευταία 10ετία που άρχισαν να δημιουργούνται αρκετά καινούρια καταστήματα. Τα τελευταία όμως δύο χρόνια η κίνηση σ'αυτό τον δρόμο έχει φτάσει στην καλύτερη φάση.

3)Τι είδους εμπορικά καταστήματα υπήρχαν παλαιότερα σ'αυτό τον δρόμο;

Υπήρχαν πολλές αποθήκες που ασχολούνταν με τεχνικές δουλειές και αρκετά χρυσοχοεία. Τότε δεν υπήρχαν πολλά καταστήματα που εμπορεύονταν έτοιμα ενδύματα, ήτανε μόνο 2-3.

4) Ποια η γνώμη σας για την σημερινή μορφή της αγοράς στο δρόμο της Ρήγα Φεραίου;

Θεωρώ ότι αυτή την στιγμή η μορφή της αγοράς είναι αρκετά καλή, γιατί υπάρχουν αξιόλογα καταστήματα με ποιοτικά εμπορεύματα και η κίνηση που παρουσιάζεται είναι έντονη.

5) Παρατηρείται το φαινόμενο να εξαπλώνονται σιγά-σιγά οι επιχειρήσεις σε χώρους εκτός του κέντρου. Θεωρείτε ότι έτσι απειλείται το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας;

Πιστεύω ότι δεν υπάρχει περίπτωση να μειωθεί η κίνηση και να αποδυναμωθούν τα καταστήματα που βρίσκονται στο κέντρο της Πάτρας, παρόλο που δημιουργούνται πολλές επιχειρήσεις και εκτός του κέντρου της πόλης. Μέσα στο κέντρο της Πάτρας υπάρχουν αρκετά πολυκαταστήματα που εξυπηρετούν πολλούς κατοίκους της πόλης και έχουν μάθει με αυτά τα καταστήματα.

Ανώνυμος έμπορος

1) Τι γνωρίζετε για την ιστορία και εξέλιξη της υπό-εξέταση περιοχής;

Τα τελευταία 10 χρόνια η Ρήγα Φεραίου έχει υπερβολική άνοδο. Ιδιαίτερα τα 2 τελευταία χρόνια αφού έγινε πεζόδρομος η Αγίου Νικολάου και τα πεζοδρόμια της Ρήγα Φεραίου διαπλατύνθηκαν, πιστεύω ότι είναι η καλύτερη οδός στην Πάτρα για ψώνια και έχει και τα καλύτερα καταστήματα. Πριν από 20 χρόνια ο δρόμος αυτός υπέφερε, δεν ήτανε εμπορικός γιατί μόνο 2-3 εμπορικά καταστήματα υπήρχανε και κοσμηματοπωλεία.

2) Πότε άρχισε ο δρόμος αυτός να έχει έντονη εμπορική κίνηση;

Η Ρήγα Φεραίου άργησε σχετικά να αποκτήσει έντονη εμπορική κίνηση. Βασικά άρχισε να ανεβαίνει το 1985, όταν είχε έρθει το κατάστημα του Βαρνακιώτη και έπειτα. Αυτή την στιγμή όμως παρουσιάζει μεγάλη άνθηση.

3) Τι είδους εμπορικά καταστήματα υπήρχαν παλαιότερα σ' αυτό τον δρόμο;

Στην Ρήγα Φεραίου παλαιότερα δεν υπήρχαν αρκετά καταστήματα. Ήταν 3 καταστήματα με ανδρικά και γυναικεία ενδύματα, ο Μουγκογιάννης με ηλεκτρικά είδη και 3-4 κοσμηματοπωλεία. Υπήρχαν επίσης και αρκετές αποθήκες που ασχολούνταν με τεχνικές δουλειές.

4) Ποια η γνώμη σας για την σημερινή μορφή της αγοράς στο δρόμο της Ρήγα Φεραίου;

Πιστεύω ότι τελικά η διαπλάτυνση των πεζοδρομιών η οποία μας κούρασε αρκετά μέχρι να γίνει, έφερε πολύ καλή κίνηση ισάξια με αυτή των άλλων οδών. Τώρα πλέον

η Ρήγα Φεραίου δεν μειονεκτεί σε τίποτα από τις υπόλοιπες εμπορικές οδούς της Πάτρας.

5) Παρατηρείτε το φαινόμενο να εξαπλώνονται σιγά-σιγά οι επιχειρήσεις σε χώρους εκτός κέντρου. Θεωρείτε ότι έτσι απειλείται το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας;

Εν γένει, θα μειωθεί η κίνηση στο κέντρο της πόλης χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι θα απειληθεί το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας. Σίγουρα τα μεγάλα συγκροτήματα που γίνονται έξω από το κέντρο θα προσελκύσουν το ενδιαφέρον των καταναλωτών και θα τα δοκιμάσουν. Τα καταστήματα όμως που λειτουργούν εδώ και πολλά χρόνια στο κέντρο, έχουν ήδη σταθερή πελατεία και δεν πιστεύω ότι απειλούνται. Το καταναλωτικό κοινό έχει μάθει να κάνει τα ψώνια του από τα καταστήματα που βρίσκονται στο κέντρο της Πάτρας.

Κύριος Μουτσιόπουλος Θεόδωρος

1) Κύριε Μουτσιόπουλε τι γνωρίζετε για την ιστορία και την εξέλιξη της υπό-εξέταση περιοχής;

Βασικά η Ρήγα Φεραίου έχει εξελιχθεί σε εμπορικό κέντρο το 1887. Μέχρι το 1960 υπήρχαν μόνο χρυσοχοεία σε αυτή την περιοχή. Μετά το 1960 άρχισαν να δημιουργούνται και άλλα καταστήματα με διάφορα αντικείμενα δραστηριότητας και έτσι, έφτασε να είναι σήμερα μία από τις καλύτερες εμπορικές οδούς της Πάτρας. Τα τελευταία 2-3 χρόνια όμως έγινε το μεγάλο μπάμ σε ότι αφορά την κίνηση αυτού του δρόμου.

2) Πότε άρχισε ο δρόμος να έχει έντονη εμπορική κίνηση;

Έντονη εμπορική κίνηση άρχισε να εμφανίζεται στην Ρήγα Φεραίου τα 10 τελευταία χρόνια, όμως όπως σας ανέφερα και πιο πάνω το μεγάλο μπάμ έγινε τα τελευταία 2-3 χρόνια και πιστεύω ότι ένας σημαντικός παράγοντας που έπαιξε ρόλο σε αυτό, ήταν η δημιουργία του πεζόδρομου στην Αγίου Νικολάου και η διαπλάτυνση των πεζοδρομίων στην Ρήγα Φεραίου.

3) Τι είδους εμπορικά καταστήματα υπήρχαν παλαιότερα σε αυτό τον δρόμο;

Αρχικά στην Ρήγα Φεραίου υπήρχαν μόνο χρυσοχοεία και αρκετές αποθήκες. Στην συνέχεια δημιουργήθηκαν 3-4 καταστήματα έτοιμων ενδυμάτων αλλά για να φτάσει στη σημερινή μορφή που βρίσκεται σήμερα η αγορά πέρασαν αρκετά χρόνια.

4) Ποια η γνώμη σας για την σημερινή μορφή της αγοράς στον δρόμο της Ρήγα Φεραίου;

Κατά την γνώμη μου, αυτή την στιγμή η μορφή της αγοράς σ'αυτή την περιοχή είναι η καλύτερη δυνατή. Μπορώ να πω ότι σήμερα η Ρήγα Φεραίου είναι το εμπορικό κέντρο της Πάτρας.

5) Παρατηρείται το φαινόμενο να εξαπλώνονται σιγά-σιγά οι επιχειρήσεις σε χώρους εκτός κέντρου. Θεωρείτε ότι έτσι απειλείται το κατά εξοχήν εμπορικό κέντρο της Πάτρας;

Όχι σε καμία περίπτωση. Τα πολύ μικρά καταστήματα ίσως επηρεαστούν σε κάποιο βαθμό, γενικότερα όμως δεν πιστεύω ότι απειλείται το εμπορικό κέντρο της Πάτρας γιατί τα καταστήματα που βρίσκονται στο κέντρο εξυπηρετούν πολλούς κατοίκους για να κάνουν τις αγορές τους με τα πόδια χωρίς να χρειάζονται να χρησιμοποιήσουν αυτοκίνητο. Πιστεύω ότι το εμπόριο πάντα θα είναι στο κέντρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

4.1. Συμπεράσματα

Με βάση τα ιστορικά και στατιστικά δεδομένα που συγκεντρώσαμε για την εργασία αυτή, αναφέρονται παρακάτω σκέψεις και συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε μετά από την επεξεργασία και ανάλυση αυτών των στοιχείων.

► Με την έναρξη της μελέτης διαπιστώσαμε ότι η υπό- εξέταση περιοχή καλύπτεται σε όλο το μήκος της από μικρά κυρίως εμπορικά καταστήματα που σημειώνουν έντονη εμπορική κίνηση. Υπάρχουν και ορισμένα μεγάλα καταστήματα στην περιοχή που εξετάζουμε, όχι όμως αρκετά.

► Παρατηρώντας τις βιτρίνες των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής, συμπεράναμε ότι υπάρχει ισχυρός ανταγωνισμός μεταξύ των καταστημάτων. Σε όλο το μήκος της Ρήγα Φεραίου οι βιτρίνες είναι πολύ όμορφα φτιαγμένες και σου κινούν το ενδιαφέρον για να τις κοιτάξεις. Η ποιοτική εμφάνιση των καταστημάτων αυτών αλλά και των εμπορευμάτων τους με τάση να πλησιάζουν τις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών, μαρτυρούν την ύπαρξη του ισχυρού ανταγωνισμού που υπάρχει.

► Κάνοντας μια σύγκριση των καταστημάτων που υπήρχαν παλαιότερα στην περιοχή που εξετάζουμε με τα σημερινά καταστήματα διαπιστώθηκε ότι παλαιότερα το είδος των καταστημάτων που κυριαρχούσε ήταν αυτά που εμπορεύονταν έτοιμα ενδύματα και τα χρυσοχοεία. Επίσης παρατηρήθηκε ότι παλαιότερα υπήρχαν αρκετές αποθήκες που ασχολούνταν με τεχνικές δουλειές. Σήμερα όμως παρατηρούμε ότι στην υπό-εξέταση περιοχή, μπορεί ο καταναλωτής να ικανοποιήσει σχεδόν όλες του τις καταναλωτικές ανάγκες. Ο δρόμος έχει γεμίσει με καταστήματα τα οποία εμπορεύονται διάφορα αντικείμενα δραστηριότητας, πράγμα που δεν συνέβαινε πριν.

► Μετά το ερώτημα που τέθηκε στους εμπόρους σχετικά με το έτος έναρξης της επιχείρησής τους, προέκυψε ότι η πιο παλιά επιχείρηση είναι το κοσμηματοπωλείο Θ.Μ του Μουστιόπουλου Θεόδωρου, το οποίο δημιουργήθηκε το 1867. Το 1920 δημιουργήθηκαν άλλα δύο κοσμηματοπωλεία, του Κοσκινόπουλου και του Μέντη. Δημιουργία πολλών νέων καταστημάτων έχουμε από το 1980 μέχρι και σήμερα.

► Σχετικά με την καταγωγή των εμπόρων της περιοχής διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι κατάγονται από την Πάτρα. Γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι περισσότεροι παρέμειναν στον τόπο καταγωγής τους γιατί θεώρησαν ότι αυτός ο τόπος αποτελεί γνώριμο περιβάλλον γι'αυτούς και πρόσφορο έδαφος για καλύτερο ξεκίνημα της εμπορικής τους δραστηριότητας.

► Από το σύνολο των εμπορικών καταστημάτων (129) στον υπό-εξέταση δρόμο καταμετρήθηκαν 35 καταστήματα που εμπορεύονται έτοιμα ενδύματα, γεγονός το οποίο φανερώνει ότι το συγκεκριμένο αντικείμενο δραστηριότητας κυριαρχεί στην περιοχή αυτή. Επομένως, η ποιοτική εμφάνιση των καταστημάτων αυτών αλλά και των εμπορευμάτων τους, είναι απαραίτητη για τον ισχυρό ανταγωνισμό μεταξύ τους.

► Σχετικά με την έρευνα του τρόπου στέγασης της επιχείρησης παρατηρήσαμε ότι οι περισσότεροι έμποροι (88%) ενοικιάζουν το κατάστημα τους. Ένα άλλο ποσοστό εμπόρων (11%) έχουν αγοράσει το κατάστημα τους. Μία εκδοχή για την εξήγηση των ποσοστών αυτών είναι ότι ίσως η αγορά των μαγαζιών στην υπό-εξέταση περιοχή, είναι πολύ υψηλή και οι νέοι έμποροι που μπήκαν στον συγκεκριμένο κλάδο, δεν είχαν την οικονομική ευχέρεια να τα αγοράσουν την συγκεκριμένη στιγμή. Έτσι προτίμησαν το ενοίκιο.

► Από τις συνεντεύξεις των καταστηματάρχων διαπιστώθηκε ότι οι όλες διαδικασίες που γίνονταν κατά την διάρκεια της έρευνας μας, για την βελτίωση του δρόμου και την διαπλάτυνση των πεζοδρομιών, τους κούρασαν αρκετά. Τα αποτελέσματα όμως αυτής της εργασίας επέφεραν σε όλους μεγάλη ικανοποίηση. Η κίνηση αυξήθηκε αισθητά, γιατί πλέον ο κόσμος μπορεί να κινείται με μεγαλύτερη άνεση, και η περιοχή βελτιώθηκε σημαντικά από αισθητικής απόψεως. Κάποιοι από τους καταστηματάρχες πιστεύουν ότι αυτή την στιγμή η Ρήγα Φεραίου παρουσιάζει την καλύτερη μορφή αγοράς στην Πάτρα.

► Στην περιοχή μας που εξετάζουμε, παρόλο που είναι μια από τις κεντρικές οδούς στην Πάτρα, παρατηρείται ένας αριθμός κενών καταστημάτων (11). Πιστεύουμε όμως ότι πολύ σύντομα θα δημιουργηθούν και σ'αυτούς τους χώρους καταστήματα γιατί κατά την διάρκεια της έρευνας μας, παρατηρήσαμε ότι οι αλλαγές σ'αυτή την περιοχή επέρχονται με πολύ γρήγορο ρυθμό.

► Παρατηρήσαμε ότι στο λίγο χρονικό διάστημα που πέρασε από την στιγμή που διεξήχθη η έρευνα και έγινε η χωροταξική καταγραφή των καταστημάτων μέχρι σήμερα, σημειώθηκαν κάποιες αλλαγές. Ορισμένα καταστήματα έκλεισαν ή άλλαξαν αντικείμενο δραστηριότητας και κάποια άλλα δημιουργήθηκαν τώρα. Για παράδειγμα, δημιουργήθηκαν τρία νέα καταστήματα έτοιμων ενδυμάτων ένα κατάστημα με είδη δώρων και ένα κατάστημα με παιδικά είδη. Αυτό αποδεικνύει την ταχύτητα με την οποία μεταβάλλεται η εμπορική δραστηριότητα μιας περιοχής.

► Τέλος παρατηρήσαμε ότι το εμπορικό κέντρο της Πάτρας μέρος του οποίου αποτελεί και ο δρόμος της Ρήγα Φεραίου, παρουσιάζει εκτός από πολλά και κυρίως μικρά εμπορικά καταστήματα, στενότητα χώρου και έλλειψη υποδομής. Όλα αυτά αποτελούν κύρια εμπόδια για την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής με συνέπεια όλο και περισσότερες επιχειρήσεις, π.χ πολυκαταστήματα να δημιουργούνται εκτός του κέντρου της Πάτρας. Προκειμένου λοιπόν, η εμπορική δραστηριότητα των

καταστημάτων που βρίσκονται στο κέντρο της Πάτρας να διατηρηθεί και να ενισχυθεί, απαιτείται η άμεση αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού, εξεύρεση αρκετών χώρων στάθμευσης και άλλων έργων υποδομής όπως την βελτίωση των δρόμων και η δημιουργία πεζόδρομων.

4.2. Ανακεφαλαίωση

Η έρευνα αυτή προσπάθησε να συγκεντρώσει στοιχεία που θα μας βοηθούσαν να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα σχετικά με το εμπόριο και την εξέλιξη του. Κύριο αντικείμενο της μελέτης μας ήταν το εμπόριο που αναπτύσσεται στην αγορά της οδού Ρήγα Φεραίου από το ύψος της Κολοκοτρώνη έως την Γούναρη που σήμερα είναι ένας από τους εμπορικούς δρόμους της Κάτω Πόλης. Έτσι, συγκεντρώθηκαν ιστορικά στοιχεία που σχετίζονται με την Πάτρα γενικά, αλλά και ειδικότερα με την περιοχή μας που εξετάζουμε. Στην συνέχεια, μέσω των ερωτηματολογίων συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία που σχετίζονται με την εμπορική δραστηριότητα της οδού αυτής. Αφού λοιπόν συγκεντρώθηκαν στοιχεία και δεδομένα σχετικά με το παρελθόν και το παρόν της αγοράς της υπό-εξέταση περιοχής, εκφράστηκαν κάποιες σκέψεις για τα μέλλον της.

Η οδός Ρήγα Φεραίου σήμερα, αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους εμπορικούς δρόμους στο κέντρο της πόλης και παρουσιάζει αξιόλογη κίνηση. Η δημιουργία αρκετών νέων καταστημάτων στην οδό αυτή, σημειώνεται την τελευταία δεκαετία. Παρατηρείται όμως έντονα ότι το εμπορικό κέντρο της Πάτρας, μέσα στο οποίο εντάσσεται και ο δρόμος τον οποίο ερευνήσαμε και μελετήσαμε, είναι ασφυκτικό. Παρουσιάζονται, δηλαδή αρκετά προβλήματα λόγω της στενότητας του χώρου, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχουν μικροί χώροι για την δημιουργία νέων καταστημάτων, υπάρχουν ελάχιστοι χώροι για στάθμευση αυτοκινήτων, καθώς επίσης παρατηρείται μεγάλο κυκλοφοριακό πρόβλημα που έχει σαν συνέπεια οι καταναλωτές να μην μπορούν να κάνουν τα ψώνια τους με άνεση και ξεγνοιασιά. Όλα αυτά τα στοιχεία οδηγούν στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων σε χώρους εκτός του κέντρου της πόλης.

Ολοκληρώνοντας, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στους λίγους μήνες που πέρασαν από την στιγμή που διεξήχθη η έρευνα μας και έγινε η χωροταξική καταγραφή των καταστημάτων της υπό-εξέταση περιοχής, μέχρι σήμερα έχουν σημειωθεί κάποιες αλλαγές. Ορισμένα καταστήματα έκλεισαν ή άλλαξαν αντικείμενο

δραστηριότητας, και κάποια άλλα δημιουργήθηκαν τώρα, σε κάποιο από τους κενούς χώρους που υπάρχουν στην περιοχή. Επίσης, όταν ξεκινήσαμε την έρευνα, γίνονταν κάποιες εργασίες στο δρόμο για την διαπλάτυνση των πεζοδρομίων και την βελτίωση του δρόμου. Αυτές οι εργασίες ολοκληρώθηκαν κατά την διάρκεια της έρευνας μας. Αυτά τα γεγονότα αποδεικνύουν την ταχύτητα με την οποία μεταβάλλεται και εξελίσσεται η εμπορική δραστηριότητα μιας περιοχής.